

Odnowiony budynek jabłonkowskiej PSP przy ul. Szkolnej. Po wakacjach pomeści on wszystkie klasy polskiej szkoły.

W Karwińskim ferie »wiosenne«

KARWINA, HAWIERZÓW (man) - Wczoraj uczniowie szkół podstawowych i średnich z byłego powiatu karwińskiego rozpoczęli ferie „wiosenne” (dłuższe o Jednodniowe „ferie” półroczne). Niektórzy wyjadą z rodzicami na narty, inni pozostaną w domu. Jedno mają wspólne - chcą odpocząć od nauki, aby po feriach wrócić w pełni sił i zapału do zajęć.

Dawniej szkoły organizowały dla swoich uczniów różne zimowiska i obozy sportowe, by młodzież dni wolne od nauki spędzała aktywnie i na sportowo. Od kilku lat jest inaczej - rodzice wyjeżdżają ze swoimi pociechami na urlopy narciarskie. Niektórzy do ośrodków narciarskich w Alpach, inni zadowalają się Beskidami, Jesionikami.

- Szkoła jako taka w czasie ferii nie organizuje dla uczniów żadnego zimowiska, wczoraj wróciliśmy z kursu narciarskiego - powiedział nam Tomasz Śmiłowski, nauczyciel PSP w Karwinie. - Dziś natomiast od godz. 8.45 uczniowie mogą na karwińskim lodowisku pojechać na łyżwach. Z tego, co wiem, z imprezy tej, organizowanej regularnie przez klub turystyczny „Azymut”, chętnie korzystają - dodaje pan Tomasz, który w poniedziałek i

wtorek pójdzie do pracy. - Muszę zająć się robotą papierkową. Kolejne dni poświęcę rodzinie. Może wyskoczmy na jednodniową wycieczkę.

Kilkudniowy odpoczynek zafunduje sobie również Marek Bittmar, nauczyciel w szkole podstawowej w Lutyni Dolnej. - Będę oglądał telewizję, pograżę się w błogu w lekturze, pójdę na spacer lub na łyżwy - zdradza nauczyciel języka czeskiego swoją receptę na relaks.

ciąg dalszy na str. 2

Kto na studia do Polski?

CZ. CIESZYŃ (kor) - Zainteresowani studiami w Polsce mogą od poniedziałku 6 bm. podjąć w Kancelarii Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie (codziennie w godz. 9.00-15.00) formularze zgłoszeń na studia. Tam też można zasięgnąć informacji na egzaminach wstępnych.

- Zgłoszenia należy składać w Kancelarii do 13 marca - powiedział nam szef Kancelarii Kongresu, Roman Kaszper. - Na spotkaniu w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie, w którym wziął udział także dyrektor Biura Uznawalnictwa Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej polskiego resortu edukacji i nauki, Bogusław Szymański, ustaliliśmy m.in., że egzaminy wstępne odbędą się w dniach między 24 a 28 kwietnia. Dokładny termin podamy na łamach „Głosu Ludu”.

**25 lutego:
BIAŁY
RAJD 2006**
(szczegóły w rubryce sportowej)

SIMPO
zaprasza na
**18-TYGODNIOWY
KURS**
pisania na klawiaturze
wszystkimi palcami
do wyboru dwa terminy
poniedziałki i środy
w godzinach od 18 do 20
początek: 20. 02. 2006
lub
wtorki i czwartki
w godzinach od 16 do 18
początek: 21. 02. 2006
cena: 3.700 Kč
Ośrodek Szkoleniowy SIMPO
CZEŚKI CIESZYŃ
Informacje tel.: 777 858 954

PSP IM. HENRYKA SIENKIEWICZA OTRZYMAŁA ODNOWIONY BUDYNEK Wkrótce początek przeprowadzki

JABŁONKÓW (kor) - Przeprowadzka całej polskiej podstawówki im. Henryka Sienkiewicza do odnowionego i powiększonego o nowy obiekt (z salą gimnastyczną, gabinetami i pracowniami) gmachu przy ul. Szkolnej - to w tym półroczu najważniejsze zadanie stojące przed dyrekcją placówki. Obecnie szkoła korzysta z lokali w kompleksie szkolnym przy Olzie, a klasy niższego stopnia uczą się w szkole specjalnej. Jak poinformował nas dyrektor, Bogusław Słowiozek, przeprowadzka rozpocznie się w najbliższych dniach, a powinna zakończyć się przed wakacjami.

- Wakacje chcemy już mieć wolne - mówi dyrektor. - Klasy 6-9 rozpoczną naukę przy ul. Szkolnej 1 września, niszcz, które zajmą lokale na podda-

szu, już 1 czerwca. Do tego dnia bowiem zobowiązaliśmy się opuścić pomieszczenia w szkole specjalnej.

Oficjalna uroczystość z okazji otwarcia odnowionego budynku, podczas której będzie można zwiedzić gmach, odbędzie się 17 czerwca i będzie połączona z festynem szkolnym. Dyrekcja zaprosi na nią także absolwentów szkoły i byłych nauczycieli. Wystała też już zaproszenie do prawniczki patrona szkoły, „noblisty” Henryka Sienkiewicza, Anny Dziewanowskiej, która kilka lat temu gościła już w Jabłonkowie.

Dyrektor Słowiozek, a także pozostali nauczyciele oraz uczniowie są zadowoleni i dumni z odnowionego gmachu. Dyrektor jednak ubolewa, że na remont trzeba było wyłożyć aż

tyłe pieniądze (w sumie ok. 80 mln Kč), że na wyposażenie klas, pracowni i gabinetów szkoła będzie musiała sama poszukać środków. - Staraliśmy się zatem szukać sponsorów. Pomoc obiecała nam Huta Trzyniec, liczymy też na gest Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Mam nadzieję, że się uda i że 1 września będziemy mogli rozpocząć nowy rok szkolny w nowym i w pełni wyposażonym budynku - dodał B. Słowiozek.

Minuta ciszy w Brukseli

Otwierając sesję plenarną Parlamentu Europejskiego przewodniczący Josep Borrell poprosił o uczczenie minutą ciszy pamięci ofiar katastrofy budowlanej w Katowicach, w której zginęło 65 osób, a także katastrofy samolotu wojskowego na Słowacji.

W poniedziałek, po katastrofie na Śląsku, biuro Przewodniczącego Parlamentu opublikowało oświadczenie Josepa Borrella, w którym przekazał w imieniu całego Parlamentu Europejskiego wyrazy głębokiej solidarności oraz złożył najszersze kondolencje rodzinom ofiar. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego poinformował, że flagi Polski i Słowacji przed siedzibą Parlamentu w Brukseli zostały na znak żałoby opuszczone do połowy masztu.

(mro)

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Ratowanie na pokaz

CIERLICKO (wak) - Ratownicy z kilku grup krajowego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, strażacy, ratownicy górniczy, żołnierze wojskowej jednostki ratownictwa z Hluczyna oraz goście WOPR-u z Krakowa uczestniczyli pod koniec ubiegłego tygodnia w ćwiczeniach ratowników wodnych na akwenie cierlickim.

- Celem ćwiczeń, które przebiegały pod hasłem „Łód 06”, było przygotowanie ratowników do udzielenia pomocy w przypadkach zatamania się lodu i tonięcia w zimnej wodzie - powiedział nam Jan Siuda, szef Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunko-

wego Czeskiego Czerwonego Krzyża w Cierlicku.

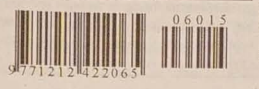
Ratownicy podczas ćwiczeń rozmawiali na temat niebezpieczeństw związanych z pobytem nad wodą z przylgającymi się pokazom widzom. Latem największym zagrożeniem jest brawura pływaków, często pod wpływem alkoholu. Już wypicie dwóch piw przed kąpielą poważnie zwiększa ryzyko wypadku. Natomiast zimą należy uważać na kruchy lód. Niestety, wielu ludzi, zwłaszcza młodych, nie chce o tym pamiętać. Na grubość lodu nie zwracają uwagi także wędkarze, dlatego ratownicy wodni również zimą mają sporo pracy.

ciąg dalszy na str. 2

Ratownicy podczas ćwiczeń na pokrytym lodem sztucznej jeziorze w Cierlicku.

Pogoda
SOBOTA - Zachmurzenie duże, lokalne opady śniegu i marznące mżawki. W górach zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w nocy od -6 do -10 st. C., w dzień od -4 do 0 st. C.
NIEDZIELA - Zachmurzenie umiarkowane z rozpozgodzeniami, możliwe przelotne opady śniegu. Temperatura w nocy od -8 do -18 st. C., w dzień od -8 do -4 st. C.

U rodaków

■ W najnowszej w dziejach III Rzeczypospolitej katastrofie budowlanej ucierpeli również hodowcy gołębi z ziemi cieszyńskiej. W ubiegłą sobotę do Chorzowa wyjechał ze Strumienia cały autobus hodowców i ich rodzin. Szczęśliwie, postanowili wrócić około 14-tej, 3 godziny przed zawaleniem się dachu hali wystawienniczej. Również hodowcy z oddziałów cieszyńskiego i skoczowskiego Polskiego Związku Hodowców Gołębi pocztowych wrócili do domów około 15-tej. Dwaj gołębiarze z Cieszyńskiego, którzy byli w chorzowskiej hali w momencie katastrofy, żyją, ale są ranni.

■ Wzrastają szanse medalowe polskiej reprezentacji na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Turyn 2006. O ile forma Adama Malysza nadal pozostaje wielką zagadką, to coraz lepiej prezentują się nasi reprezentanci w snowboardzie. Cieszyńscy wielkie nadzieje wiążą zwłaszcza z występami Pauliny, Mateusza i Michała Ligockich.

■ W tych dniach podsumowano 6-lecie działalności Stowarzyszenia „Rotunda”, które powstało w 1999 roku. „Rotunda” powstała z inicjatywy kilku osób, które szukały sposobu budzenia i wspierania indywidualnej aktywności w dziedzinie kultury oraz wspierania instytucji kultury na Śląsku Cieszyńskim.

■ Prawdopodobnie jeszcze w lutym sprawa cieszyńskiego lekarza Stanisława K., który na początku 2005 r. wyciął pacjentce macicę wraz z 7-miesięcznym płodem, trafi wreszcie do sądu. Prokuratura ma już komplet opinii biegłych potrzebnych do rozpoczęcia sprawy.

■ Cieszyński Sanepid przeprowadził w tej porze ponad 20 kontroli w ośrodkach, w których odbywają się zimowiska. Kontrole dotyczyły zarówno bloków żywieniowych, jak i części hotelowej ośrodków. Inspektorzy wystawili cztery mandaty, głównie w przypadkach stwierdzenia balaganu w pokojach zajmowanych przez uczniów.

■ Najbogatszą gminą cieszyńskiego regionu jest Ustroń – wynika z zestawienia przygotowanego przez Ministerstwo Finansów. Drugie miejsce zajmuje w tym rankingu Wisła, a trzecie Istebna. Z kolei najniższymi dochodami w przeliczeniu na jednego mieszkańca legitymują się Golezów, Chybie i Hażlach.

■ Po sobotniej tragedii w Katowicach od poniedziałku w cieszyńskim regionie, podobnie jak w całym kraju, trwa wielkie czyszczenie dachów z zalegającego na nich śniegu. Ludzie z łopatami pojawili się na dachach hal sportowych, basenów, a przede wszystkim supermarketów. Od poniedziałku działają też 3 grupy kontrolne.

■ Wiślanicy myślą o koła łowieckiego Głuszcę praktycznie przestali polować na sarny, ale zwierząt i tak dramatycznie ubywa. Zabijają je waleśjące się psy, które zbierają się nocami w stada liczące kilka sztuk i wychodzą na łowy. Zabić potrafią nawet małe kundły. Sarny, które są szybkie, ale nie posiadają wytrzymałości, zostają rozszarpywane albo giną na zapalenie płuc. Do tej pory myśliwi znaleźli już siedem zabitych saren, na razie nie wiadomo jeszcze, ile martwych zwierząt leży pod śniegiem czy głęboko w lesie.

■ 76-letnia Anna Złotek-Złotkiewicz z Wisły postanowiła stworzyć dom niespokojnej starości. Emerytka regularnie bierze udział w wykładach Uniwersytetu 3. Wieku przy US w Cieszynie, zdobywa słowackie Tatry, a teraz realizuje niezwykły pomysł. W pokojach wypożyczonych dla gości odtąd będą mieszkali ludzie starsi, którzy nie potrzebują całonocowej opieki, a mają jeszcze siłę i ochotę, żeby coś pożytecznego robić i jesienią życia spędzać aktywnie. Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

To nie jedna z dróg w Jabłonkowie, lecz skuta lodem rzeka Olza (widok z mostu przy czesko-polskim kompleksie szkolnym). Miejscowi korzystają z tego, że pokrywa lodowa jest dostatecznie mocna i skracają sobie drogę po tej lodowej ścieżce.

L. Richter prezesem

CZ. CIESZYŃ (kor) – Na pierwszym w tym roku posiedzeniu Sekcja Ludoznawcza przy ZG PZKO uchwaliła skład swego kierownictwa. Prezesem pozostał Leszek Richter, jego zastępcami zostali Lucyna Bytow i Grzegorz Studnicki. Na sekretarza wybrano Wiesławę Braną, na skarbnika Lucynę Tomek. Za sprawy promocji odpowiedzialny będzie Otmar Kantor.

W roku 2006 członkowie sekcji będą m.in. kontynuować zbieranie i rejestrację ludowych nazw miejscowych, wywiady nt. tradycji ludowych związanych z całym życiem człowieka (projekt „Od kolebki do trumny”) czy informację z zakresu medycyny i weterynarii ludowej na Śląsku Cieszyńskim. Odbędą się dwa zebrania wyjazdowe i dwie wycieczki poznawcze (m.in. do skansenów w Hlinsku i Strażnicy oraz Wambierzycach i Opolu).

Z imprez Sekcji to m.in. drugie „Myszany owiec” w Koszarzyskach połączone z przeglądem instrumentów

Ratowanie na pokaz

Dokończenie ze str. 1

Jedną z dyscyplin ratowniczych było wyciąganie tonącego, w tym przypadku figuranta, z wody. Akcja przeprowadzona musiała być błyskawicznie. W lodowatej wodzie dochodził niemal do natychmiastowego wyzębienia organizmu i tylko sprawną i szybką pomoc może uratować życie tonącemu. Ratownicy wyciągali z wody figurantów z użyciem sprzętu ratowniczego, m.in. specjalnych desek ratowniczych, kajaków i łodzi ratunkowych oraz przypadkowego sprzętu – drabinki lub liny. Pokazówka było poszukiwanie ciała pod taflą lodu.

– Wzody te miały również na celu integrację ratowników, ponieważ na co dzień podczas służby nie ma na to czasu. Takie kontakty pozwalają też ujednolicić metody ratownicze i przede wszystkim sprawdzić umiejętności ludzi – twierdzi J. Siuda.

Wiekawostki

Ciejsi Japończycy

Około 29% Japończyków w wieku od 20 do 60 lat cierpi na nadwagę. To o pięć punktów procentowych więcej niż w 2000 roku, od kiedy rząd rozpoczął kampanię „Zdrowa Japonia 21”. Jej celem jest obniżenie tego wskaźnika do 15% do 2010 roku. Z raportu resortu zdrowia wynika również, że Japończycy z uwagi na intensywny tryb życia i korzystanie z samochodów coraz mniej ćwiczą. Według badania mężczyźni robią średnio ponad 7500 kroków, a kobiety ponad 6800 kroków dziennie. Celem kampanii jest, aby mężczyźni robili około 9200, a kobiety – 8300 kroków każdego dnia.

Niedźwiedzie a ocieplenie

W rosyjskiej części Arktyki obserwuje się coraz częściej nienormalne zachowanie niedźwiedzi polarnych, które stają się coraz bardziej agre-

ludowych Beskidu Śląskiego, Kiscuckiego i Żywieckiego (20 maja), seminarium nt. strojów cieszyńskich towarzyszące Dniowi Oszedy w Nieborach (26 maja), Wianki w jabłonkowskim kole PZKO. Sekcja będzie współorganizatorem stałej ekspozycji „Gorolski żywioł” w Izbie Regionalnej w Jabłonkowie i wystaw z okazji 40-lecia Sekcji i 20. rocznicy powstania Klubu Twórców Ludowych. Jej otwarciu towarzyszyć będzie seminarium na temat stroju górali beskidzkich.

W tym roku Sekcja wyda m.in. XXIV Biuletyn Ludoznawczy, dwutomowy 15. nr „Zeszytów Ludoznawczych” poświęcony 40-leciu Sekcji oraz książkę o medycynie i weterynarii ludowej w naszym regionie.

ČEZ na polskim rynku

OSTRAWA (mro) – Czeska Spółka Energetyczna ČEZ zyskała od amerykańskiej PSEG Global udział w większościowej w polskich elektrowniach – w Skawinie koło Krakowa oraz Elektrociepłowni „Elcho” w Chorzowie.

Umowy w sprawie przejęcia udziałów zostały podpisane we wtorek w Amsterdamie. W ten sposób w Elektrowni Skawina Czesi zagwarantowali sobie 74,82 proc., a w spółce Elcho 88,82 proc. Ta ostatnia w 100 procentach zaopatruje Polskie Sieci Energetyczne, a obydwie mają mniej więcej

KOMISJA EUROPEJSKA CHCE DYSKUSJI Z OBYWATELAMI UE

Otwarto Białą Księgę

Biała księga – takie miano nosi wirtualna dyskusja o polityce UE, którą w śróde otworzyła Komisja Europejska. – Wymiana poglądów jest nade wszystko kwestią demokracji – powiedziała wiceprzewodnicząca Komisji, Margot Wallström. Dodaje, że ludzie mają prawo wiedzieć, co UE robi i o co walczą. Mają również prawo uczestniczenia w projekcie europejskim. – Informowanie o Europie nie jest tylko sprawą Brukseli, lecz wszystkich instytucji unijnych i państw członkowskich. Z UE stał się polityczny projekt, ale nie znalazła ona jeszcze swego miejsca w sercach i głowach ludzi – dodaje Wallström. Biała księga reaguje na ten stan

sywne – poinformował Światowy Fundusz na Rzecz Ochrony Przyrody (WWF). Niedźwiedzie coraz częściej atakują ludzi. W styczniu br. w rejonie Czukotki śmiertelnie poraniły 15-letnią dziewczynkę. Trzy agresywne osobniki musiano zastrzelić. Naukowcy wiążą to zjawisko z postępującym ociepleniem klimatu. Zdaniem niektórych zoologów, zwierzęta reagują w ten sposób na fakt kurczenia się pól lodowych, dzięki którym mogły przebywać duże przetrzenie i przedostawać się na stawy ląd. Obecnie, aby to zrobić, muszą płynąć w morzu, co często wiąże się z zagrożeniem dla ich życia, mimo, że są dobrymi pływakami.

Prognoza świstaka

Phil z Punksutawney w Pensylwanii – najsynniejszy świstak na świecie – zobaczył swój cień i wrócił do norki. Oznacza to, że czeka nas jeszcze co najmniej sześć tygodni zi-

W Karwińskim...

Dokończenie ze str. 1

Odpoczynek po półrocznym trudzie należały się również uczniom. Oto, jakie plany na nadchodzący tydzień snuje młodzież szkół średnich:

– Wczoraj byłem na balu, dziś wieczorem zaliczę kolejny. Tydzień wolny od nauki zamierzam spędzić wycieczkując, aby potem z zapętem zabrać się do nauki – obiecuje Ania Wojtas z Wędryni, uczennica drugiej klasy gimnazjum.

Dachy pod nadzorem

REGION (wak) – Po tragedii w Katowicach w województwie morawsko-śląskim sprawdzane są dachy dużych obiektów, m.in. domów handlowych, szkół i innych budynków użyteczności publicznej. Administratorzy budynków, na dachach których zalega śnieg, mogą zapłacić kilkaset tysięcy koron kary. W razie stwierdzenia nieprawidłowości mandat wystawia inspektorzy budowlani. Kontrole, które rozpoczęły się w całym kraju 31 stycznia, trwać będą do 15 lutego br. Prowadzą je strażacy, strażnicy oraz policja.

Zdaniem inspektorów budowlanych właściciele i zarządcy domów lekceważą sobie nakaz usuwania z dachów nadmiaru śniegu. Brakuje albo pieniędzy albo wyobraźni.

Obwodnicą za trzy lata?

JABŁONKÓW (kor) – W śróde odprawy nie rozpoczęła się budowa jabłonkowskiego odcinka obwodnicy, czyli dwukilometrowej ekspresowej 1/11, łączącej nasz region ze Słowacją. Droga nawiąże do małej obwodnicy w jabłonkowskiej osiedzi Pastuszki, a z obecną drogą między Jabłonkowem a Cz. Ciesnem połączy się w Nawsiu Harcowskim.

Głównym realizatorem budowy będzie austriacka firma „Alpine”, kierownictwo oraz przedstawiciele współpracujących z nią przedsiębiorstw rozmawiali już z władzami miasta nt. wykorzystania przez nich podczas prac miejskich gruntów i kalnych dróg.

Budowa jabłonkowskiej obwodnicy kosztować będzie ok. 1 mld zł i powinna się zakończyć za trzy lata. – Jeżeli koreański „Hyundai” rozpoczął budowę swojego zakładu w Nawsiu, termin ten na pewno zostanie dotrzymany – powiedział nam zastępca burmistrza Jabłonkowa, Stanisław Jakus.

rzeczy i chce położyć podwaliny polityki komunikacji Unii.

Biała Księga nawiązuje do planu dyskusyjnego o UE przyjętego w lipcu 2005 roku. W Białej Księdze Europejskiej wkrótce w swoich językach macierzystych (leci stromy są w językach angielskim, francuskim i niemieckim) będą m.in. zastanawiać się nad zabezpieczeniem swych praw do informacji o UE, nad tym, jak pracować z mediami i nowymi technologiami, czy nad tym, jak powołać wzajemnie swoją opinię. http://europa.eu.int/communication/white_paper/index.en.htm.

abyrygenom; zrobili sobie z niego ucztę – powiedział pracownik Parku, Garry Lindner. Krokodyl musiał przetrzaszczyć się nadjeżdżającym samochodem i wyskoczył w zym kierunku – wyjaśnił Lindner. Klientka praktycznie nie miała czasu, uniknąć zderzenia. Gad wyskoczył „jak z procy”, odbijając się od ziemi z czterech łap, ponieważ był to młody, młody osobnik. Krokodyl słodkownie mogą osiągnąć nawet sześć metrów długości. W północnej Australii stralił przez pora monsunowej krokodyl wędrują w poszukiwaniu pokarmu i miejsc, w których mógł się wygryzać. Fatalne dla krokodyla zdarzenie to ostatnie z całej serii przygód, jakie z krokodylami w Parku Kakadu mają kierownicy. Dlatego mieszkańcy Terytorium Północnego wezwano do zachowania szczególnej ostrożności w pobliżu szlaków wodnych, zwłaszcza w porze deszczowej.

Zderzenie z... krokodylem

Był to wypadek nietypowy: dwumetrowy krokodyl słodkownie wyskoczył z przydrożnego przepustu wody i uderzył w bok przejeżdżającego samochodu – podały władze Parku Narodowego Kakadu w północnej Australii. Wielkiego gada, który zginął w kolizji, oddano miejscowym

ELEKTROWNI BEŁCHATÓW STRZEŻĄ CZESKIE SYSTEMY Specjaliści od niewybuchów

Od trzech lat w elektrowni w Bełchatowie działa system przeciwybuchowych urządzeń czeskiej produkcji nakładanych na filtry. Ich producentem jest spółka RSBP - Racjonalne Systemy Bezpieczeństwa Przemysłu z Ostrawy Radwanic. Jej dyrektorem jest Petr Štroch.

Czy zgromadzone pyły mogą być aż tak groźne, by doszło do wybuchu? Podczas produkcji, transportu i magazynowania pyłów przemysłowych, bezpiecznych na pierwszy rzut oka, może rzeczywiście dojść

do wybuchu. Może wybuchnąć np. pył węglowy, pył powstający podczas produkcji mąki, celulozy oraz inne pyły powstające podczas np. obróbki drewna, produkcji pasz, farmaceutyków, czy w przemyśle

spożywcym. Zwłaszcza są niebezpieczne pyły metali, np. aluminium i magnezu.

To znaczy, że pyłowe systemy antywybuchowe nie są tylko związane z przemysłem energetycznym?

Rzeczywiście, na przykład nasze systemy zainstalowane są także w firmie „Teksid” w Bielsku-Białej, w zakładach Cukierniczych „Jutrzenka” w Wałbrzychu oraz w „Danone”.

W jaki sposób zapobiega się wybuchom?

Chodzi o to, żeby sprawnie ostrzegać o sprzyjających wybuchowi warunkach, a jeżeli już do niego dojdzie, chodzi o to, by szybko włączyć środek gaśniczy, tak by wybuch nie wyszedł poza obręb urządzenia nakładanego na filtr. Cały system składa się z centrali sterującej, czujników, środka gaśniczego i rozprowadzających go dyszy. Urządzeniami tłumiącymi wybuchy mogą być zawory, zasady, bariery czy... kominy antywybuchowe. Wybuch zawsze poprzedza fala ciśnienia i wzniesienie - i na tym bazują wszystkie te urządzenia.

Petr Štroch, dyrektor RSBP, w superlatywach wyraża się o współpracy z Polską.

Jak doszło do współpracy z elektrownią w Bełchatowie?

Rozpoczęliśmy ją mniej więcej trzy lata temu, jeszcze przed wejściem Czech i Polski do Unii Europejskiej. Przy zabezpieczeniu filtrów w Bełchatowie kooperujemy z krakowską firmą „Eko-Par”, dostawcą filtrów ekologicznych dla tamtejszej elektrowni. Obecnie już tam pracuje naszych osiem instalacji zabezpieczeń antywybuchowych. Z bełchatowską elektrownią negocjowaliśmy dłużej niż rok. Chcieli mieć spolegliwego dostawcę oferującego technikę na europejskim poziomie. Musieliśmy troszkę „powalczyć” z konkurencją z Niemiec i USA, ale udało się.

Jak na tę współpracę wpłynął fakt, że Czechy i Polska weszły do Unii Europejskiej?

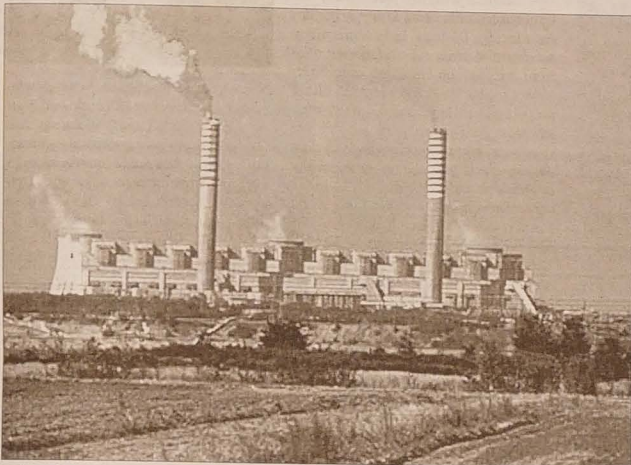
Nasze członkostwo w Unii zdyna-

mizowało naszą współpracę. Przede wszystkim jesteśmy objęci tą samą legislatywą, przepisami o bezpieczeństwie pracy i dotyczącymi problematyki ryzyk wybuchu. Nasze wyroby mają unijne certyfikaty, co wydatnie przyspiesza wszelkie negocjacje. Nie tylko z Polakami, ale i ze Słowakami, Niemcami, Włochami, Szwajcarami, Duńczykami czy Holendrami, którzy też korzystają z naszych urządzeń. Dodam, że nasze urządzenia chronią filtry w Hucie Trzynieć i ostrawskim Mittal Steel.

Jak rysują się perspektywy współpracy z Polską?

Już na wiosnę mamy montować kolejne nasze systemy w elektrowni w Bełchatowie. Polakom chyba spodobało się to, co dla nich robimy.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Elektrowni w Bełchatowie strzegą czeskie systemy antywybuchowe.

KTO WYJEDZIE NA ŚWIATOWY KONGRES POLONII MEDYCZNEJ?

Tam należy być!

Do redakcji wpłynął list Krzysztofa Muskalskiego z Biura Komitetu Organizacyjnego VI Światowego Kongresu Polonii Medycznej, który odbędzie się w dniach 21-24 czerwca 2006 roku w Częstochowie, który za pośrednictwem naszej gazety pragnie poinformować potencjalnych założeńskich uczestników tej imprezy o możliwości kontaktowania się z organizatorami za pośrednictwem oficjalnych stron Kongresu: www.kongrespoloniimedycznej.pl.

Poprzez te strony można dokonać też rejestracji, rezerwacji miejsc hotelowych, imprez towarzyszących. Autor listu przypomina też, iż 31 marca 2006 roku mija znikomy 1 termin wniesienia opłaty rejestracyjnej i że do tego terminu będą przyjmowane

rezerwacje hotelowe oraz streszczenia. Kongresem wykazują zainteresowanie szerokie gremia lekarzy z całej Polski oraz z kilkudziesięciu krajów świata, warto więc nie zwlekać z wysłaniem zgłoszenia.

Bardzo interesującą zapowiada się program naukowy. Kongres otworzy wykładem inauguracyjnym prof. Tadeusz Maliński (dwukrotnie nominowany do Nagrody Nobla) z Ohio University (USA), który będzie mówił o zastosowaniu nanomedycyny w chorobach układów: sercowo-naczyniowego i nerwowego. Referaty wygłoszą eksperci z kraju i zagranicy w sesjach: kardiologicznej, traumatologicznej, onkologicznej, psychiatrycznej, etycznej, informatycznej oraz tematów wolnych. Odbędą się również:

VI Okulistyczne Sympozjum Interdyscyplinarne „Problemy naczyniowe w okulistyce” oraz Sympozjum Stomatologiczne „Współczesne standardy w profilaktyce, diagnostyce i terapii”.

Kongresowi będzie towarzyszył szereg imprez towarzyszących - integracyjnych, m.in. piknik z Zespołem Śląsk w Koszęcinie, I Igrzyska Polonii Medycznej, plener malarski, plener fotograficzny, wystawa lekarzy twórców, zwiedzanie Jasnej Góry, zwiedzanie Muzeum Zapalek, wycieczki krajoznawcze, bankiet oraz wieczór w piwnicy jazzowej, a także Sejmik Polonii Medycznej. Odbędą się również Targi Pracy dla lekarzy polskich w krajach Unii Europejskiej.

A oto adres komitetu organizacyjnego VI Światowego Kongresu Polonii Medycznej: ul. Waszyngtona 42, 42-200 Częstochowa, Polska; tel.: +48 (34) 368 18 88, fax: +48 (34) 365 41 20; www.kongrespoloniimedycznej.wp.pl oraz www.kongrespoloniimedycznej.pl. (s)

Wolność, która zabija

Dwie rzeczy wytrącają mnie w tych dniach z równowagi: chorowska hala i reakcja tzw. Jurepy na protesty muzułmanów przeciwko bezczeszczeniu wizerunku ich proroka przez duńskich i norweskich, a ostatnio też francuskich dziennikarzy. Hala hala. Nie od dziś wiadomo, że bałagan będący wynikiem kumoterstwa i pazerności na pieniądze podminowuje, pustoszy i ściąga na Polskę większość nieszczęść, więc nawet nie warto temu tańcowi mediów i polityków nad otwartą mogiłą poświęcać uwagi.

Gorzej ma się rzecz z pynchą dziennikarzy, którzy lekką ręką kaleczą uczucia połowy populacji świata i obłudnie się dziwowują, że ta „głupia”, niedemokratyczna połowa takiej prostej rzeczy, jak wolność (i nieodpowiedzialność) mediów nie rozumie. A politycy Unii Europejskiej, którzy jeszcze nie tak dawno krytykowali Busha i w ogóle Amerykanów za tysiące nieaktów popełnianych na muzułmańskiej kulturze Irakijczyków, teraz biorą w obronę robiących dokładnie to samo, a może jeszcze gorzej, żurnalistów!

Biały chrześcijański świat oszalał. Oszalał na punkcie żle rozumianej demokracji. To on, ten biały chrześcijański świat prowokuje mieszkańców Bliskiego Wschodu, Azji i Afryki do zachowań, które destabilizują glob. Proszę wybaczyć, ale rzygać mi się chce, słuchając tych okragłych a pustych słówek pysznych, zakochanych w sobie, niemających i zaborczych „demokratów” z Europy i Ameryki.

Chupich i nieduczonych - zapomnieliem dodać. Niedawno oglądałem w TV Nova (?) relację z Izraela w zwię-

ku z zapaścią Ariela Szarona. Materiał zdjęciowy był przejęty z innej stacji telewizyjnej. W pewnym momencie pokazano wypowiedź-komentarz bardzo znanej, nie tylko w Izraelu, osoby. Szło o Szymona Peresa, byłego ministra, współlaureata Pokojowej Nagrody Nobla. Tymczasem czeskich dziennikarzy było stać akurat na puszczenie paska z informacją, że wypowiedział się... „obywatel Jeruzolimy”. I tym prostactkom mamy wierzyć? Ich mamy obdarzyć prawem do nieskrepowanego nikiem i niczym wypowiedziania się o świecie i ludziach?

Albo inny przykład. Jeden z bardzo fetowanych w Polsce dziennikarzy, który niestety oddał życie w Iraku, donosił z pierwszego dnia amerykańskiego ataku na ten kraj w taki mniej więcej sposób. Dorwał się mianowicie do jakiegoś Bogu ducha winnego mieszkańca zaraz po zbombardowaniu miasta i zapytał zaferowany: „No i co, co, z jakimi uczuciami wita pan pierwszy dzień wolności od znieprawionego dyktatora Saddama Husajna?” Gdy to usłyszałem, pomyślałem, że zemdleję. Harcerzyk nafaszerowany amerykańską „wolnościową” propagandą demokratyczną. Oczywiście nie otrzymał żadnej odpowiedzi. Irakijczyka też pewnie zemdleli.

I tak mógłbym wymieniać bez końca... Jedno jest pewne: bardziej dosadnych dowodów na to, że nasz świat naprawdę, dosłownie, literalnie oszalał, nie można było otrzymać. Prysnęły ostatnie złudzenia.

KAZIMIERZ KASZPER

Szanowni Widzowie Sceny Polskiej!

Następny sezon teatralny będzie sezonem jubileuszowym Sceny Polskiej. W październiku 2006 roku minie bowiem 55 lat od wystawienia pierwszej premiery, którą było *Wczoraj i przedwczoraj* A. Maliszewskiego.

Scena Polska przygotowuje się do uroczystych obchodów swego jubileuszu i przy tej okazji chcemy zwrócić się do Was z propozycją wzięcia udziału w ankiecie na tytuł jubileuszowego przedstawienia. Zgodnie z wieloletnią tradycją Scena Polska zamierza uczcić swój jubileusz wystawiając spektakl polskiego autora. Prosimy więc o podanie tytułu z literatury polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem literatury dramatycznej.

Głosować można wysyłając e-mail pod adresem info@divadlo.cz, sms na numer 604 832 972 lub kartkę korespondencyjną na adres Scena

Polska, ul. Ostravská 67, 737 35 Czeski Cieszyn. Prosimy podać autora i tytuł sztuki, którą chcielibyście obejrzeć z okazji październikowego jubileuszu Sceny Polskiej. Jedna osoba może zgłosić nawet trzy propozycje. Wśród uczestników ankiety zostanie rozlosowana wartościowa nagroda rzeczowa.

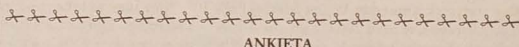
Termin przyjmowania zgłoszeń mija 15 lutego br.

Wyniki ankiety zostaną podane na łamach „Głosu Ludu” i na stronach internetowych Teatru Cieszyńskiego www.divadlo.cz.

Zapraszamy serdecznie do wzięcia udziału w ankiecie!

Dziękujemy za głosy doradczce. Wszystkie Państwa propozycje zostaną wnikliwie rozpatrzone i będą dla nas wielką pomocą przy opracowywaniu repertuaru Sceny Polskiej także na następne sezony.

Wasza Scena Polska

ANKIETA

Autor proponowanego spektaklu: .....

Tytuł: .....

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej: .....

Adres: .....

BL092

W POCOCZNYM JĘZYKU SŁOWO DEPRESJA OZNACZA OBNIŻONE SAMOPOCZUCIE, SMUTEK, MELANCHOLIE

Nie tylko jesienno-zimowa

Psychiatrzy i psychoterapeuci twierdzą, że depresja stała się u nas problemem społecznym. Wyniki badań dowodzą, że zapadają na nią najczęściej osoby w wieku od 25 do 35 lat oraz po 60. roku życia. Dotyka 10 procent społeczeństwa każdego kraju. Co czwarty człowiek przeżył ją co najmniej raz w życiu. Bardziej niż mężczyźni zagrożone są kobiety, w proporcji 4:1.

Słowo depresja od dawna istnieje w słowniku codziennym i w popularnym znaczeniu jest to przynębnienie, pogorszenie nastroju, często krótkotrwałe, adekwatne do sytuacji, która je spowodowała. W psychiatrii termin „depresja” służy do nazwania określonej klasy schorzeń, w których zaburzenia nastroju osiągają często duże nasilenie i utrzymują się długo. Depresja to stan obniżonego, złego samopoczucia, z narastaniem przereagowania, dominującego uczucia smutku, zniechęcenia. Człowiek w depresji czuje się niedowartościowany, bezradny, pozbawiony nadziei...

Bywa też, że w depresji dominuje nastroj krótkotrwałego zubożenia, a więc niemożność odczuwania czegośkolwiek, w tym właśnie smutku i cierpienia. O depresji mówimy wówczas, gdy zły stan emocjonalny jest tak silny i trwa na tyle długo, że nie daje się wytłumaczyć żadnymi okolicznościami – mówi psycholog **Hana Zahradníková** z ostrawskiej Poradni Zdrowia Psychicznego. – Depresja staje się groźna, gdy pojawiają się takie objawy, jak

gwałtowne obniżenie jakości pracy, trudności z mobilizacją rano, kłopoty z łaknieniem, czyli nadmierny apetyt albo całkowity jego brak, kołatanie serca, ucisk w gardle, uczucie zimna. Pacjenci skarżą się na zaburzenia snu, przerywanego koszmarami; budzą się zwykle o godzinie drugiej lub trzeciej w nocy. Zасыpiają nad ranem, ale zawsze wstają niewyspani i zmęczeni. Do tego dołącza bardzo charakterystyczny spadek zainteresowań. To, co ich cieszyło, odchodzi w zapomnienie. Wiele osób cierpiących na depresję sięga po alkohol. Na początku drink rozluźnia, ale alkohol pogłębia chorobę. Najbardziej tragicznym jej przejawem są samobójstwa.

Depresja ogarnia również szkolne klasy. Kiedy niebo jest pełne chmur i nie nie zapowiada zmiany pogody, wiadomo, że lekcje przebiegać będą w ponurnym nastroju. W poradniach psychologiczno-pedagogicznych, m.in. w Trzyńcu, Karwinie i Hawierzowie, wyciąga się już z załamania uczniów szkół podstawowych.

Zdaniem fachowców od „młodo-

Trzy typy depresji:

Depresje uzasadnione względami fizycznymi, są więc albo uwarunkowane „organizmicznie” zmianami w strukturze mózgu, albo też są wyrazem fizycznych niedomagań, np. niewydolności krążenia (depresje „symptomatyczne”). Występują one także u alkoholików podczas kuracji odwykowej. Mogą też być skutkiem stałego zżywania środków na obniżenie ciśnienia, bądź też pigulek antykoncepcyjnych. Taki smutek nazywa się „depresją farmakogenną”.

Depresje „endogenne” pochodzą natomiast „od wewnątrz”, przy czym przemiana materii w mózgu ulega zakłóceniu. Mają to być „choroby dziedziczne z wielką siłą przebiegu”.

Depresje „psychogenne” to cała pozostała reszta: zaliczają się do nich po pierwsze depresje „neurotyczne” (wywołane przez stłumione konflikty psychiczne we wczesnym dzieciństwie i przez aktualny stan psychiczny, dramat), po drugie – depresja „z wyczerpania”, smutny rezultat długotrwałego przemęczenia fizycznego i psychicznego, po trzecie – depresja „reaktywna”, wywołana przez jakiegoś bolesne wydarzenie, np. śmierć bliskiej osoby.

cianej duszy”, w przestrzeni lat widać różnicę w zachowaniu się nastolatków, którzy cierpią na wyraźną depresję. Mimo że przebiega ona nieco

inaczej niż u dorosłych. Dziewczęta, zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowo-wiosennym, zapadają częściej na bulimie, czyli napady żarłoczności, lub anoreksję (chroniczny wstręt do jedzenia), które też są objawami ciężkiej depresji. Mogą doprowadzić do wyniszczenia organizmu. Innym objawem młodzieżowej depresji jest antyspołeczne zachowanie, agresja i przemoc.

– Stan depresyjny jest trudny do wyobrażenia dla osób, które go nie doświadczyły. Dlatego ludzie cierpiący na depresję stoją się dodatkowo ofiarami swojego najbliższego otoczenia. Nawet najbardziej wyrozumiali bliscy po jakimś czasie zaczynają traktować ich stan jako pieszczonkę się czy też chęć wymigięcia się od wspólnych obowiązków. Nie pojmują, że przeżywający depresję człowiek nie jest w mocy wziąć się w garść, ponieważ nie widzi żadnych subiektywnych powodów, by to robić – twierdzi H. Zahradníková. – W takich przypadkach niezwykle istotne jest udzielenie tym osobom wsparcia emocjonalnego. Oznacza to zrozumienie, cierpliwość, ciepłą atmosferę. Powinno się ich chronić przed podejmowaniem trudnych zadań i przed zbyt dużą odpowiedzialnością. Pożądane jest zachęcanie do wychodzenia z domu, odbywanie wspólnych spacerów, proponowanie kina, teatru itp.

Namawianie do czegośkolwiek powinno być łagodne, bez sformułowań typu „weź się w garść”, „zmobilizuj się”. Osoba cierpiąca na depresję potrzebuje towarzystwa nie narzucającego się, nie stawiającego zbyt wysokich wymagań. Jeżeli jednak taki stan trwa długo, a nasz bliski jest nadal rozdarty, niony, unika kontaktów, wszystko widać wyłączone w „czarnych kolorach”, należy z nią zgłosić się do psychiatry lub psychologa.

Depresję leczy się farmakologicznie, za pomocą światłoterapii, psychoterapii – indywidualnej lub grupowej, muzykoterapii, kinezyterapii. W przypadku głębokiej lub przedłużającej się choroby czasami konieczne jest leczenie w warunkach szpitala.

RZADKO UDAJE SIĘ URATOWAĆ OSOBĘ PRAGNĄCĄ POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO

W maju 2005 roku w budynku gospodarczym w Orlewej Lutyni powiesił się siedemdziesięcioletni mężczyzna. Siedem dni później w parku leśnym nad rzeczką Lucyną w Hawierzowie znalazłono ciało 45-letniego mężczyzny. W lipcu tego samego roku o ściecie ciała ojca wiszącego na wbitym w futrynę drzwi haku w jednym z mieszkań w Karwinie znalazła córka. Policja nadal wyjaśnia, co było powodem samobójczej śmierci matki dwójki dzieci z Ostrawy Poruby. 40-letnia kobieta wyskoczyła w czerwcu ub. roku z okna na jedenastym piętrze... Do dziś nie wiadomo, z jakich powodów targnęła się na życie. Nikt z samobójców nie zostawił listu pożegnania.

Z informacji policji wynika, iż taki „dokument” zostawia tylko co dziesiąty samobójca. Młody mąż i ojciec z Hawierzowa w ten sposób pożegnał się ze swoją żoną: „Kochana, nie miałem innego rozwiązania. Nie mów źle o mnie dzieciom. Bardzo was kochałem, ale nie znalazłem innego wyjścia”. Często desperaci wyjaśniają przyczynę tak, jak ten pozostawiony przez 58-letnią kobietę: „Brak środków do życia”. Niektórzy samobójcy przygotowują się do ostatniego kroku bardzo dokładnie. Przedziesiątioletnia kobieta z Hawierzowa czterdzieści dni przed samobójstwem uspiła psa, sprzedała papużkę, a wszystkim znajomym powiedziała, że wyjeżdża i przez dłuższy czas jej nie będzie. Napisała jeszcze kilka testamentów, listy pożegnania do wszystkich członków rodziny. Są też tacy, którzy zostawiają kasety magnetofonowe z zapisem swojej ostatniej woli i wyjaśnieniem „swego czynu”.

Zatrważające liczby

Według statystyk Komendy Wojewódzkiej Policji RC w Ostrawie, w roku 2004 (z ub. roku brak dokładnych danych) odebrało sobie życie 376 osób. Przytłaczająca większość to mężczyźni – z własnej ręki zginęło ich 312. W Karwińskim samobójstwo popełniły 62 osoby (10 kobiet), w Frydecko-Mistekiem – 47 osób (6 kobiet).

W porównaniu z latami dziewięćdziesiątymi w tej dekadzie pojawiły się nowe przyczyny skutecznie zniechęcające do życia: bezrobocie, stres po utracie pracy, bieda i niemożność sfinansowania podstawowych potrzeb życiowych.

Bezrobotni produją we wszystkich grupach wiekowych. Najtragiczniejsze były wtorki (65 samobójstw) i środy (63), najmniej samobójstw popełniono w soboty (34) i niedziele (41). Znacznie częściej giną z własnej woli żonaci mężczyźni niż wolni; częściej ludzie owidowiali, niż rozwiedzeni. Śmierć współmałżonka bardziej zniechęca do życia mężczyzn, zaś rozwód – kobiety.

Najbardziej podatni na stresy i nieodporni na trudy życia są ludzie w wieku 50–60 lat (93 samobójstwa), z kolei w wieku od 40 do 50 lat (82) oraz nad 70 lat (42). Najwięcej ludzi odebrało sobie życie w czerwcu (40), marcu (40) i w lutym (39), najmniej w grudniu (21) i w maju (17).

Mężczyźni wybierali śmierć przez powieszenie, rzucenie się z wysokości lub pod pojądz, zastrzelenie. Kobiety – zżywały środki nasenne, odkręcały kurki z gazem.

Powodem samobójstw w kolejności są: cho-

Skłócenie z życiem

roba psychiczna lub nieuleczalna, nieporozumienia rodzinne, kłopoty finansowe oraz zawód miłosny. Kolejne pozycje na liście przyczyn zajmują: nagła utrata pracy, śmierć bliskiej osoby i problemy szkolne.

Młodzi desperaci

Dobry uczeń, wysportowany, nie sprawiał żadnych problemów wychowawczych. 13-letni Paweł z Hawierzowa nagle zrobił się małym, nie chciał kontaktować się z kolegami. Słuchał muzyki, ostatnio zwłaszcza jednej piosenki. Rodzice twierdzą, że dość agresywny. Wyszedł rano z domu. Zamiast do szkoły, poszedł na dach bloku, w którym mieszkał. Skoczył z 10. piętra. (marzec 2005)

8-letni chłopak wraz z dwójką kumpli czekał na swojego szkolnego kolegę w pobliżu mostu kolejowego w Ostrawie Kunczycach. Nagle zaczął biec po torach, odwrócił się, pomachał i skoczył. Poniósł śmierć na miejscu. (lutym 2005)

Nieznane są także okoliczności samobójstwa 13-letniego chłopca z Trzyńcu, który zastrzelił się w czerwcu 2004 roku, oraz 15-letniej dziewczyny z Datyń Dolnych, która powiesiła się w budynku gospodarczym stojącym w pobliżu domu. Zostawiła wprawdzie list na pożegnanie, swojego desperackiego kroku jednak nie wytłumaczyła. (lipiec 2004)

W ostatnich latach w statystykach policyjnych przybywa danych dotyczących zamachów samobójczych popełnianych przez najmłodszych do 14. roku życia. W 1995 roku na swoje życie targnęło się dziesięcioro dzieci, w dziewięć lat później liczba ta wzrosła o 23.

– Przyczyny podawane czasem w listach młodych samobójców lub przypuszczenia osób, które ich znają, często różnią się od ustaleń policyjnych. Zdarza się, że bezpodstępnie powodem skrajnej desperacji młodego człowieka nie udaje się nigdy odkryć i zmarły zabiera swoją tajemnicę do grobu – twierdzi **Zlataúšė Víačková**, rzeczniczka

prasowa Komendy Powiatowej Policji RC w Karwinie. – Śmierć dziecka czy nastolatka zawsze jednak budzi ogromne emocje. Rodzice, dziadkowie, bliźni i dalsi krewni, nauczyciele i koledzy czują się winni, że nie zauważyli jego kłopotów. Zadają pytania: co mogli zrobić, by powstrzymać nieszczęście? Niby każdy wie, że nie warto umierać z powodu piątki czy sztyderstwa kolegów, a jednak nie wszystkich to przekonanie jest w stanie utrzymać przy życiu.

Psycholodzy i policjanci zgodnie twierdzą, że najczęstszymi przyczynami samobójstw i depresji są głębokie urazy psychiczne. Wśród nich wskazują utratę osoby bliskiej (np. długotrwała rozłąka z matką lub ojcem). – Depresyjne są długotrwałe niepowodzenia szkolne i obawy przed karą za słabe stopnie. Taki sam efekt ma zawód miłosny lub odrzucenie przez grupę rówieśniczą. Młodzieńcze smutki nie wolno lekceważyć. Nastolatki często potrzebują więcej troski i opieki niż małe dzieci. Ich ucieczki przed kontaktami z rodzicami i kolegami bywają zakamuflowanym wołaniem o pomoc – twierdzi **Víačková**. – Jestem przekonana, że każdy problem można rozwiązać. Trzeba tylko o nim mówić. Z rodzicami, przyjaciółmi, czy chociażby ze specjalistami dyżurującymi przy telefonach zaufania.

Trudnym okresem dla uczniów jest wiosna. Sprawdziany, klasówki i egzaminy łamią wiele młodzieńczej nadziei. Nie wszyscy wytrzymują. Z rejestrów policyjnych można wyczytać, że nastoletnich desperatów jest znacznie więcej w pierwszym półroczu niż w okresie jesienno-zimowym.

Wołanie o pomoc

Psycholodzy twierdzą, że osoba, która chce się zabić, przekazuje swemu otoczeniu odpowiedni komunikat. – Zamach samobójczy prawie nigdy nie bywa decyzją nagłą. Decyzja dojrzewa w miarę, jak potęgają się trudności i przybywa niepowodzeń życiowych. Samobójcy osuwają się ze śmiercią, często o niej mówią. Zastanawiają się, co będzie po ich odejściu, rozdają swoje rzeczy, likwidują listy i osobiste zapiski – twierdzi psycholog **Svatopluk Antoš**, kierownik ostrawskiego telefonu zaufania. – Wśród ludzi krąży powiedzenie, że kto o samobójstwie często wspomina, ten ma się dobrze i samobójstwa nigdy nie popełni. Nie lekceważymy jednak tych sygnałów. Wołanie o pomoc, raz lekceważone, pojawi się ponownie – już w formie tragicznej. Już po drugiej stronie progu, dla wielu jedynego wyjścia.

Kolumnę przygotowała: WANDA KULA

Sonda

Pani(a) sposób na depresję (chandrę, zły nastrój, „dotek”)?

JANINA RAČLÁWSKA

Moje depresje najmniej wyczuwalne są przez otaczających mnie ludzi, ale wyraźnie odbijają się w wydatkach przeznaczonych na konsumpcję. Lekką formę depresji leczę większą niż zwykle ilością czekolady (3-4 batoniki dziennie), stan cięższy nie obejdzę się bez nowego ciucha lub kosmetyku. Nie wiem, jak leczyć mężczyźni

WŁADYSŁAW BIŁKO

Nie mam jakiejś specjalnej recepty. Próbuję się zająć czymś, co pozwala mi zapomnieć o tym, że coś mnie zżera czy w inny sposób niszczy mi samopoczucie. Raz to może być dobra lektura, innym razem grzebanie w ziemi na przydomowym działce. Czasem biorę kąpiel, po czym przy małej czarnej wypalam papierosa. Z tymi ostatnimi raczej ostrożnie, gdyż u nadmiernych ilościach zabijają podobno także my szczęście.

RENATA BILAN

Jak radzę sobie ze złym humorem? Na łeb chandrę pomaga mi rozmowa z przyjaciółkami, jak każdej kobiecie humor poprawi mi kąpiel w kąpielisku, jakiegoś drobiazgu. Rozproszyć chmurę może też dobra książka albo muzyka, najlepiej ta, przy której nogi same podrywają się do tańca... No i jakkolwiek wysiłk fizyczny – spacer (najlepiej z psem, wtedy człowiek nie czuje się tak samotnie), ale może być i sport, np. ogarnianie śniegu, uprawianie popularnej tej zimy. Nie polecam alkoholu, bo ten z reguły tylko pogłębia „psychiczny dół”. Tyle rad na zły humor czy zimową chandrę. Ale jeśli chodzi o depresję, to moim zdaniem to już choroba i wtedy najlepiej zwrócić się do lekarza albo zaufanego psychologa czy terapeuty, bo tu zazwyczaj „domowe” sposoby nie pomagają.

BOGDAN PRYMUS

Na depresję najlepsze jest spotkanie z dobrymi przyjaciółmi, najlepiej w domowym zaciszu przy butelce (albo i kilku) dobrego wina. Oczywiście rozmowa musi być odpowiednio uwarunkowana, najlepiej jest „ogadać” wstępnie znajomych, bo nic bardziej nie podoba się człowiekowi na ducha, jak fakt, że ktoś inny nie ma łatwo. I nagle okaże się, że nasza przyblemy nie są znowu takie nie do rozwiązania – że w gronie przyjaciół ktoś podsunie pomysł, jak z nich wyjść. A poza tym – przy nas uczy, że większość kłopotów i tak rozwiązuje się sama!

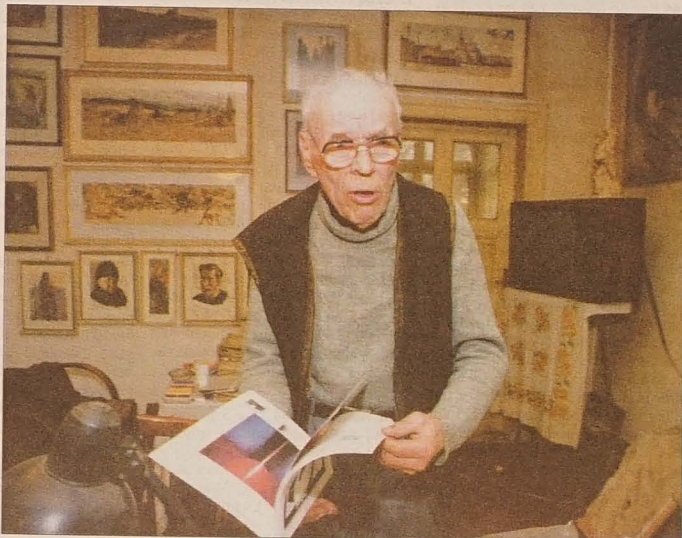
PRZED 95 LATY URODZIŁ SIĘ ARTYSTA MALARZ I RZEŹBIARZ – FRANCISZEK ŚWIDER

Dał świadectwo o nas

„Artysta niedoceniony”, „Człowiek obok”, „Artysta straconego czasu”, „Sam na sam ze swym dziełem” tak i w podobnym duchu tytułowano artykuły o Franciszku Świdrze, artyście niekonwencjonalnym, który pozostawił na Śląsku Cieszyńskim trwałą ślad, ogromny i różnorodny dorobek – pomniki, rzeźby, obrazy, freski, sgraffita, ilustracje, grafiki, rysunki, szkice, witraże oraz skrzętnie przechowywane przez rodzinę dokumenty i listy.

Sam z pietyzmem zachowuje karty korespondencyjne, którymi zapraszał mnie w odwiedzinę jego mieszkania-pracowni w starej Karwinie. 27 stycznia skończyłby 95 lat, niestety nie było mu dane obejrzeć albumu podsumowującego jego życie i twórczość, zmarł bowiem na gruźlicę 22 marca 1997 roku. Zastu-

żony artysta gorzko podsumowywał swoje życie na naszych łamach przed 10 laty: – *Nie ma dla kogo robić... Tyle dzieł zrealizowałem, a oni niszczą moje dzieła, wandalę... Więc dla kogo? Przecież wszystkie dzieła są majątkiem nas wszystkich – bez względu na narodowość, bo w sztuce nie ma nacjonalizmów – to znaczy w prawdziwej*

FOT. JAN STENCEL

FOT. JAN STENCEL

Franciszek Świder w swoim mieszkaniu-pracowni prezentuje katalog wystawy „Artyści Polscy na Zaolziu 1945-1995”.

Oprócz rzeźby uprawia malarstwo. Na początku lat pięćdziesiątych w restauracji czesko-cieszyńskiego hotelu „Piast” maluje we współpracy z Rudolfem Żebrokiem obraz „Brygada kulturalna”. W Hawierzowie w ośrodku zdrowia maluje dwie kompozycje, w kinie „Radość” malowidło na temat założenia miasta. Wspomnieć trzeba też duże sgraffita – na budynku czesko-cieszyńskiego gimnazjum (odrestaurowane, ale zniknął podpis!) oraz w Ostrawie na budynku czeskiego gimnazjum (nie istnieje – zostało zamalowane). Niejako na marginesie swojej głównej działalności ponownie z Rudolfem Żebrokiem wykonuje wiele nowych malowideł kościelnych oraz odnawia całą masę ołtarzy w kościołach na Śląsku Cieszyńskim.

Nie sposób przypomnieć wszystkiego. Artysta niechętnie pokazywał swoje prace. Największą prezentacją jego twórczości była jego druga samodzielna wystawa w karwińskim Miejskim Domu Kultury, gdzie jednak pokazano tylko fragment, zwłaszcza malarskich dokonań. Tuż przed śmiercią w 1996 roku w Bibliotece Regionalnej w Karwinie Frysztacie przedstawił się

Rozbudowujący się Hawierzów stworzył mu okazję do uczestnictwa w wielu konkursach – z tego okresu pochodzą m.in. ciekawe witraże i kompozycje: 6 witraży w kinie „Radość” i kawiarni „Kosmos”, kinetyczna kompozycja ze szkła w kinie „Centrum”. Ze szkła i łupku zrealizował kompozycje w ostrawskim kinie „Luna”. W hali Kopalni „CSA” powstaje monumentalna kompozycja ze stali „Górnicy” (znikła).

Dorobek Franciszka Świdra jest ogromny.

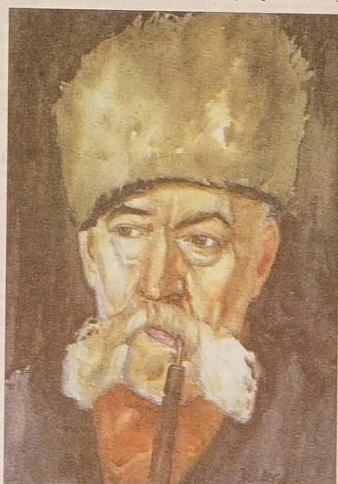
jeszcze raz, a przy tej okazji wydano pierwszy w miarę reprezentacyjny katalog z kolorowymi reprodukcjami.

Życia dokonał niemal w zapomnieniu... Jego prace rozsiane są po całym Zaolziu. Dają świadectwo o nas wszystkich.

WŁADYSŁAW OWCZARZY

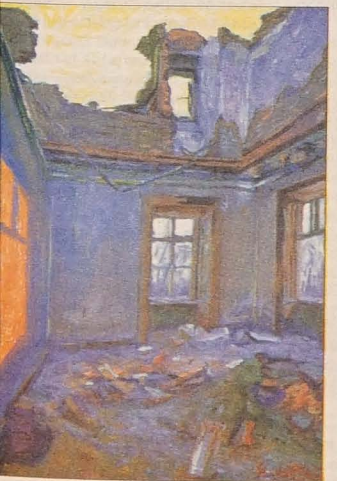
Sniadanie – portret matki, akwarela 1936.

Ojciec z fajką, akwarela 1943.

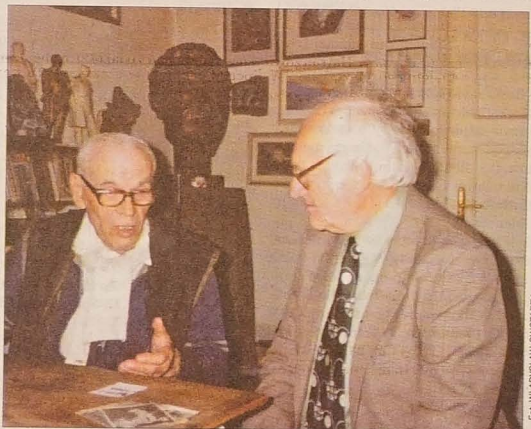
Słoneczniki, akwarela 1969.

Wypalony zamek w starej Karwinie.

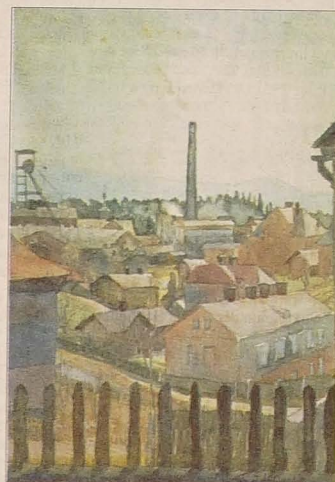

Ostatnie zdjęcie Franciszka Świdra z ukrzyżowanym, przeznaczonym dla Lutny Dolnej.

Franciszek Świder podczas rozmowy z Tadeuszem Wratanin.

FOT. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Widok na Kopalnię Hoheneger, akwarela 1942.

Telewizja

SOBOTA 4 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 Natura 2000 - Zalew Wiślany 6.15 Smaki polskie 6.30 Białoruś, Białoruś... (mag.) 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.05 Rok w ogrodzie 7.25 Dzień dobry w sobotę 7.50 Był taki dzień 4 lutego 8.00 Wiadomości 8.15 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 8.25 Wirtualna O'Yeti! 8.45 Andy Pandy (s.) 8.55 Ziarno (dla dzieci) 9.25 51015 (s.) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? 10.20 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Czarna owca - magazyn muzyczny 11.25 SF symulator faktu 12.00 Reakcja (mag.) 12.35 Parapet (mag.) 12.55 Był taki dzień 4 lutego 13.00 Wiadomości 13.10 Kochamy polskie komedie 13.35 Puchar Świata w Willingen 15.45 Kobiety Kennedych (film USA) 16.30 Co tu jest grane? (talk-show) 17.00 Telexpress 17.20 Warto kochać 18.10 Show Express (mag.) 18.25 Świąteczni (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Erin Brockovich (film USA) 22.30 Uniwersalny żołnierz II - Towarzysze broni (film kanad.) 0.05 Oko północy (pr. muz.) 0.25 Kobiety Kennedych (film USA) 1.50 Puls miasta (s.) 2.30 Był taki dzień 4 lutego

■ TVP 2

6.05 Echa tygodnia 6.35 Spróbujmy razem 7.00 Smak Europy - Upartym bliżej do celu 7.10 Teletubisie (s. anim.) 7.35 Złotopolscy (s.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Rodziny grubasów (film dok.) 9.25 Na dobre i na złe (s.) 10.15 7 dni świat 10.50 Wielka gra (teleturniej) 11.45 Kręciola 12.10 Faraon (film pol.) 14.00 Familiada (quiz) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.40 Faraon (film pol.) 17.15 Duże dzieci 18.30 Panorama 19.05 Potop (film pol.) 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Śmierć za niewinność (film kanad.) 0.10 Płatny zabójca (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 "Nie udawaj Greka" - Boski szryf 8.00 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Pogromczyńce mitów (s.) 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Nie udawaj Greka - Boski szryf 12.15 Eurinfo 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Tenisowy 13.42 Muzyka łączy pokolenia - lista przebojów 14.35 Ostatni dzień życia - Natalie Wood (film USA) 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.50 Made in Silesia 17.05 Odkrywanie przestrzeni 17.45 Regiony kultury 18.30 Transmisje sportowe 23.05 II Lotos Cup 23.30 Historia Roberta Wrighta (film kanad.) 1.00 Tygodnik Trójki.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy (mag.) 8.00 Sonic X (film jap.) 8.30 Hugo familyjny 9.00 Eurojako to tu 10.00 Bravo 10.30 Duracell - Eksploracja Podróż przekroczyć horyzont 11.00 Kabaret 12.00 Samo życie (s.) 13.30 Rodzina zastępcza (s.) 14.00 Dom nie do poznania (film USA) 15.00 Pensjonat pod Różą (s.) 16.00 Słoneczny patrol (s.) 17.00 Exclusive 17.15 Kuba Wojewódzki (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 20.50 Trzech facetów z Teksasu (film USA) 22.55 Egzorcysta III (film USA) 1.05 Dziewczyna w bikini (quiz) 2.05 Love TV 3.05 BoomBox.

■ TVC 1

6.20 Sezame, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Jaskiniowiec (s.) 7.20 Wizyta w zoo 7.30 Niefortunna czarownica (s.) 7.55 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.15 Powrót Klubu Detektywów (film) 9.30 Film o filmie King Kong 9.45 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.10 Czy mnie zechcesz? (mag.) 10.25 Nasza wiara (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 Wspomnienia przyszłości: Odyseja kosmiczna (s. dok.) 11.50 Niewiedza nie usprawiedliwia (pr. cykl.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Jazon i Argonauci 1/2 (film USA) 14.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.00 Oczarowanie (s.) 15.55 Enigma (film koprod.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Anto-

logia czeskiego humoru 18.50 Informacje o programach TV 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Wykonam jakkolwiek zadanie (pr. roz.) 21.05 Godziny (film USA) 23.00 Wiadomości, sport 23.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Przyjaciele (s.) 23.45 Moebius (film argen.) 1.10 Requiem dla snu (film USA) 2.50 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.00 Kamera w podróży (s. dok.) 9.55 Party w Polinezi 10.40 Zochachy anioł (film USA) 11.40 Game Page (mag.) 12.00 Super Pomarańcza (mag.) 13.00 Puchar Świata w narciarstwie akrobatycznym 14.30 Film o serialu 14.45 Sportowicze wraków (s. dok.) 15.35 Sportowcy świata (s. dok.) 16.45 Buly (mag. + transmisja meczu hokeja na lodzie) 19.30 Euronews 20.00 Polska Jesień (koncert) 21.35 Mozart 2006: Testing Mozart (dok.) 22.45 Noc z Anđelem 0.15 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.45 Groteski Ch. Chaplina 5.00 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.30 Ferda (s.) 6.55 Liga Szpaków (s. anim.) 7.25 Scooby-Doo na tropie (s. anim.) 7.50 Niesamowite przygody rodziny Smolków (s.) 8.20 Nowa podróż zomiana (mag.) 9.00 ESO (lista przeb.) 10.10 Dzika karta (s.) 11.05 Dynastia Novaków (s.) 12.00 Dzwonico do TV Nova 12.30 Pierścionek (film czes.) 14.00 Długo i szczęśliwie (film USA) 16.15 Diana: Prawda o śmierci (dok.) 17.05 Obrońca (s.) 17.55 Upływ czasu działa na korzyść mordcy (film czes.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nova was bawi... już 12 lat (pr. roz.) 21.45 24 godziny (film USA-niem.) 23.40 Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) 0.30 Relikt (film koprod.) 3.30 Pierścionek (film czes.).

■ PRIMA

6.55 Flipper i Lopaka (s. anim.) 7.25 Nowy świat skrzydła (s. anim.) 8.00 Obrońcy afrykańskiej przyrody (s. dok.) 8.35 Salon samochodowy 9.20 Saska Arena (dok.) 10.40 t-music (pr. muz.) 11.45 Prima zabawa (pr. roz.) 12.20 Niewykłady przygody małej pandy (film USA) 14.00 Niepoprawny (film fr.) 15.55 Pasadena (s.) 16.55 Cyrk będzie (film czes.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Party z kucharzem (mag. kul.) 19.45 VyVoleni 19.55 Podróż przedślubna (film USA) 22.05 Tombstone (film USA) 0.25 W bagnie Los Angeles (film USA) 2.10 Szybka wygrana 3.25 Spalone stodoły (film wt.-fr.).

NIEDZIELA 5 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 Niebezpieczni mieszkańcy Australii (film austral.) 6.25 Tak miało być (s.) 6.55 Był taki dzień 5 lutego 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Weterynarz Fred (s.) 8.05 Andy Pandy (s.) 8.10 Domisie (s.) 8.40 Moja matka Jheny w Boliwii (film franc.) 8.55 Mali mistrzowie - Jonathan snowbirdzista (film franc.) 9.15 Teleranek 9.40 Songowanie na ekranie 10.00 Królestwo Macjusia (dla dzieci) 10.35 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.55 Był taki dzień 5 lutego 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinia 13.35 Puchar Świata w Willingen 15.55 W głąbinach Amazonki 16.50 Sportowy Express 17.00 Telexpress 17.20 Narzeczona dla geniusza (film USA) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 100 dni rządu 21.05 Zatrzymane chwile (film USA) 22.45 Cotton Club (film USA) 0.50 O uroczystości i gościach (film czes.) 1.55 Był taki dzień 5 lutego.

■ TVP 2

6.05 Słowo na niedzielę 6.15 Rodzinka (s.) 7.05 Smak Europy - Tego nie nauczyłam się z książek... 7.15 Teletubisie (s. anim.) 7.40 Złotopolscy (s.) 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Zacznie gwiazd 9.20 Niesfornie aniołki (s.) 9.50 Poezja łączy ludzi 9.55 Animals 10.20 Zwierzaki cudaki pomylki natury (film USA) 11.15 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Lubelski smak 11.55 Faraon (s.) 13.25 Codzienna 2 m 3 (s.) 14.00 Fami-

liada (quiz) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces (s.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Egzamin z życia (s.) 19.00 Wojna domowa (s.) 20.05 Europa dla się lubić 21.05 Duże dzieci 22.40 Lina specjalna - Jerzy Polaczek minister transportu i budownictwa 23.15 Dolina Kreatywna 23.45 Kuracja (film pol.) 0.50 Trzy dni bez wyroku (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.35 Tygodnik Trójki 7.15 Książka dla malucha 7.20 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 7.50 Narciarski weekend 8.00 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Teleplotki 9.45 Od niedzieli do niedzieli 10.10 Nie tylko Tatry 10.45 Telewizja Regionów 11.45 Było, nie mi-nęło (mag.) 12.15 Czytaj z Trójki 12.45 Telewizja Regionów 14.35 Turów Zgorzrzelc - Prokom Trefl Sport - Polska Liga Koszykówki 16.45 Niedziela w Bytkowie 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 18.30 Transmisje sportowe 20.45 Młodzież kontra 23.10 Za 3 w Trójce 23.35 Elisa z Rimborsy (film włoski) 0.25 Od niedzieli do niedzieli 0.55 Teleplotki 1.50 Świat magazyn międzynarodowy 2.15 Operacja warszawska 1945 (film dok.) 21.55 Aktualności 22.05 Niedzielną magazyn sportowy.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Król Szamanów (film jap.) 8.00 Power Rangers (s.) 8.30 Hugo (dla dzieci) 9.00 Idol (pr. muz.) 10.00 Słoneczny patrol (s.) 11.00 Wielka bitwa Asteriska (s.) 12.35 Dick i Jane (film USA) 14.45 Podaruj dziecinie słońce 15.00 Pensjonat pod Różą (s.) 16.00 Grasz, czy nie grasz 17.15 Eurojako to wam 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza (s.) 20.00 As Piotr i Ania (film pol.) 21.00 Chirurgia (s.) 22.05 Kuba Wojewódzki 23.05 Mój wstrętny tusty szef (film USA) 0.05 Na jeden temat... z Joan Rivers 0.35 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

6.05 Ciekawostki z regionów 6.30 Kultura w regionach 6.55 Buletka i Pyłek (s.) 7.05 Zagubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.20 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Srebrna peruka (s.) 12.10 Pytania Vaclava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Biała koteczka (bajka) 14.00 Gdzie pieniądze pomagają 14.05 Magazyn religijny 14.25 Magazyn chrześcijański 14.40 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl.) 15.00 Wino domowe (film TV) 16.35 W jaki sposób... (mag.) 17.00 Ogród to zabawa 17.25 TVC (dok.) 17.50 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Bałwanowo (s.) 18.25 Goście (s.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 „Pernikowa wąż” (film czes.) 21.50 Wiadomości, sport 22.00 Losowanie Sportki i Szansy 22.05 Główny podejrzany (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Budzenie zmarłych (s.) 0.45 TVC 1.05 Sportowcy świata 2.05 Pytania V. Moravca.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Na molla... (mag. muz.) 7.50 Panorama 8.30 Terra musica (mag. muz.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.30 Kultura.cz (mag.) 10.00 333 (mag. lit.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Rak woli (opera) 12.55 Borubudur (dok.) 14.00 Miss Europe Junior Open 2005 14.30 Studio sport 16.30 Snowboard 16.35 Losy gwiazd (s. dok.) 16.55 Filmowe powroty: Stracone wspomnienia (film fr.) 19.00 ME w piłce ręcznej 2006 20.00 Małżeńskie etudy w 20 lat później (s. dok.) 21.35 Mozart 2006 (koncert) 22.05 Generał boisk piłkarskich (dok.) 23.30 Dogrywka (mag.) 23.00 Nocny klub filmowy: Odkrycie Nieba (film hol.) 1.10 Slipknot (koncert) 2.15 Klub dokumentalny.

■ NOVA

6.35 Ferda (s. anim.) 7.05 Laskówecka (s. anim.) 7.15 Liga Szpaków (s. anim.) 7.40 Scooby-Doo na tropie (s. anim.) 8.05 Niesamowite przygody rodziny Smolków (s.) 8.35 Łowca krokodyli (s. dok.) 9.25 Przypawy (mag.) 10.15 Śmiech się czepia (film czes.) 12.00 Się-

demka (pr. dys.) 13.00 Poradnik domowy 13.40 Kwiatek prawdę powie (film) 15.25 Film o filmie Jak ujarzmić krokodyle 15.55 Sekundy przed wypadkiem (dok.) 16.45 Zawodowcy (s.) 17.40 Z nami nie ma żartów (film wt.-hiszp.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Miejsce w życiu (s.) 21.10 VIP w podróży (pr. roz.) 22.05 Odlamki (mag.) 22.35 Co za życie (film hiszp.) 0.25 Prawo i bezprawie (s.) 1.15 Strefa mroku (s.) 2.25 Odlamki (mag.) 2.50 Najlepszy seks (s. erot.).

■ PRIMA

6.55 Flipper i Lopaka (s. anim.) 7.25 Nowy świat skrzydła (s. anim.) 8.00 W loty poświęć (mag.) 9.00 Świat 2006 (mag.) 9.30 Mój przyjaciel Monk (s.) 10.20 Si-ska (s.) 11.30 Niedzielną recepturiar (s.) 12.00 Zbrodnie w ogrodach (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.55 Policja kryminalna Kolonia (s.) 14.50 Biały kiel (film USA) 17.05 Miłość, miłość, miłość (film niem.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Party z kucharzem (mag. kul.) 19.45 VyVoleni 19.55 Inżynierska odyseja (s.) 21.00 Głos z telefonu (film czes.) 22.40 Szkarłatna litera (film USA) 1.05 Prawo i bezprawie (s.) 1.50 Szybka wygrana 3.10 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 6 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Smocze opowieści (s.) 8.40 Andy Pandy (s.) 8.45 Budzik (s.) 9.15 Papi-rus (s.) 9.45 Ferie z Jedynką 10.10 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Wójt roku - Sylwetki 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.45 Kwadrans na kawę 14.00 Glob 2006 14.25 Reakcja 15.00 Wiadomości 15.10 J.A.S. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 15.55 Był taki dzień 6 lutego 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.50 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 W samo południe (film USA) 21.50 Andżelika i jej drużyna (film pol.) 22.40 Prosto w oczy 22.55 Wiadomości 23.05 Sprawy rodzinne (film USA) 0.35 Był taki dzień 6 lutego 0.40 Kinematograf 1.05 Glob 2006 1.25 I wojna światowa - Na wszystkich frontach 1.55 Był taki dzień 6 lutego.

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Karino (s.) 7.15 Od przedszkola do Opola 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Egzamin z życia 9.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Przystanek praca 11.10 M jak miłość 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Koronowany smak 12.45 Święta wojna (s.) 13.15 Księżna Diana i chłopcy (film ang.) 14.05 Ojczyzna-polszczyzna 14.20 Na chwałę Bożą (reportaż) 14.40 Tylko tato Jerzy 15.10 Nowe przygody Flippera (s.) 16.15 Załóż się bis 19.00 Polska wita Miss Świata 19.35 O co pytają nas wielcy filozofowie - wykłady profesora Leszka Kołakowskiego Arthur Schopenhauer 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Kochaj mnie (s.) 21.35 997 - Magazyn Kryminalny 22.40 Warto rozmawiać 0.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.30 Licedai (teatr).

■ TV KATOWICE

6.10 Gramy dla was 6.25 Książki z górnej półki 7.50 Schlesien Journal 8.05 Telewizyjny uniwersytet trzeciego wieku 8.45 Gość dnia 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Reportaż Trójki 10.45 Teleplotki 11.10 Gość dnia (s.) 11.45 Młodzież kontra 12.35 Uwierz w dokument 13.15 Felieton 13.45 On bez pracy nie użyje! 14.10 Pogromczyńce mitów (s.) 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Magazyn majsterkowicza 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Północ południe 17.05 W dobrym stylu 18.27 Aktualności 18.40 Raport z akcji 19.00 Cogito 19.10 Trafony zatrudnio-ny 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.05 Spadkobierca (film kanad.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja 7.30 Bravo 8.00 Adam i Ewa (s.) 9.00 Tango z aniołem (s.) 9.45 Daję słowo (teleturniej) 10.30 Graczykowie

(s.) 11.00 Strażnik Teksasu (s.) 11.10 Adam i Ewa 13.00 Jezioro marzeń 14.00 Miódowe lata (s.) 14.45 Klasyka samotnych serc (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Duża przera (s.) 17.00 Czysta gra (teleturniej) 17.10 Gra w ciemno 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Szary (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.15 Polowanie na „Czerwony Pajączek” (film USA) 23.45 Dziupła Cezara 0.30 Biznes Wydarzenia 1.00 Branż 1.30 Dziewczyna w bikini 2.30 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Szary stworzył się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Ten nasz charakter (pr. cykl.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do ciebie 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Świat w domu (mag.) 13.30 Ćwiczymy z 13.40 Kalendarium 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahać się i kręcić (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarnobyl przedszkole 16.35 Nauka jest zabawa (mag.) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. muz.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.35 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Ciesze głowy ni Świat rekordów Guinnessa (pr. roz.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości prognoza pogody, sport 20.00 Wymiar 21.00 Jemen (dok.) 21.35 Reportaż TVC (reportaż) 22.05 Historia żalnej kurtyny (pr. cykl.) 22.15 Tęcza spotkać również wasze dziecko 22.15 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Klan (s.) 0.10 Super Pomarańcza 1.10 M - Ekstrawagancja - Maniera 1.35 Słowo sonowie 2.00 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Drogka 7.00 Portrety 7.20 Sładami wiat (dok.) 7.50 Panorama 8.30 Dzieciakom cyklopedia świata 8.35 Z rodu Laskówburgów 9.00 Dzień dobry z Młodym Śląsk 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.45 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.00 Powrót Klubu Detektywów (film USA) 15.15 Gdzie pieniądze pomagają 15.25 Wyścigi samochodowe 15.45 me out (mag. sport i transmisje z koszykówki) 18.00 Karykatura i bajki bicia świata (dok.) 19.00 Wiadomości 19.05 Migawki 19.05 Sportowcy w ty 19.50 Ćwiczymy z TVC 20.00 Pytanie przywódcy (s. dok.) 20.45 Szary przedsięwzięciory (mag.) 21.15 Klub wy-wy: Wojna na żywo (film jugosł.) 21.15 Ida Haendel: Skrzypce - to ja (dok.) 23.55 Spotkamy się w Dwan-20 Sportowe minuty 2.05 Kultura z Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Wierzę, wątpię, szukam 9.25 Promień Słońca (film) 11.10 To morderstwo, napisała ją Strażnik Teksasu (s.) 12.50 Szary mas: Agent FBI (s.) 13.45 Terra (s.) 15.00 Buffy: Postrach wampirów (s.) 15.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 16.15 Gliniarz i prokurator (s.) 17.15 Wierzę, wątpię, szukam 17.25 Colombo (s.) 18.45 Tydzień 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 19.35 Kobra 11 (s.) 21.00 Weekend 21.50 Plemie 1/2 (film austral.) 2.15 Alias (s.) 1.00 Śladami zbrodni (s.).

■ PRIMA

6.30 Niedzielną partia 8.00 Szary stworzył się (s.) 9.00 Leśniczkowa (s.) 10.00 Prima jazda 11.05 Białe (s.) 11.40 Rewir Wolfa (s.) 12.45 Bez granic (pr. roz.) 13.45 Berlin (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.00 Policja kryminalna Kolonia (s.) 15.55 Serce w rozterce (film niem.) 16.50 Wiadomości regionalne 18.45 Kobra 11 (s.) 21.00 Weekend 21.50 Plemie 1/2 (film austral.) 2.15 Alias (s.) 1.00 Śladami zbrodni (s.).

Kronika Rodzinna

Dnia 5. 2. 2006 obchodzą Złote wesele państwo
**VLADIMÍR
i VALERIE
WAWRZYCZKOWIE**

Dużo zdrowia, szczęścia i pomyślności na dalsze wspólne lata życzą syn, synowa i wnuki. RK-012

Drugi Tato, żyj 100 lat i radośnie patrz na świat, niech Ci zdrowie dopisuje i dobrze piwko smakuje.

Dnia 6. 2. 2006 będzie obchodził swój 80. jubileusz życiowy
pan JAN BYRTUS
z Ligotki Kameralnej. Z tej okazji tego wszystkiego życzą najbliżsi. AD-022

Dzisiaj obchodzi jubileusz 50-lecia urodzin
pan ANDRZEJ WRÓBLEWSKI

z Karwiny Raju. Z tej okazji wiązanek najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz wiele pomyślności na dalsze lata życzą żona, synowie Adam, Daniel oraz teściowa i Stanisławscy. RK-019

Co w teatrze

SCENA CZESKA - OSTRAWA WITKOWICE: Królewna Śnieżka (4, godz. 14.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Opowieści z Narnii (4, 5, godz. 15.15, 17.45; 6, godz. 17.45, 20.00); „Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí“ (4-6, godz. 20.15); Reflex: Facet z ogłoszenia (4, 5, godz. 17.00, 20.00); Manderlay (6, godz. 17.00, 20.00); Ex: Massai (4, 5, godz. 19.00); TRZYNIEC - Kosmos: Doom (4, 5, godz. 17.30, 20.00); Jak w niebie (6, godz. 17.30, 20.00); CZ. CIESZYN - Central: Facet z ogłoszenia (4, 5, godz. 17.00); Zamknij się i zastrzel mnie (4, godz. 19.00); Test pilota Cravena (5, godz. 19.00); HAWIERZÓW - Centrum: „Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí“ (4-6, godz. 20.00); Madagaskar (4-6, godz. 15.30); „Město zelené“ (4-6, godz. 17.45); Mach a Šebestova (5, godz. 14.00); CIESZYN - Piaśń: Bambi 2 (4, 5, godz. 10.00, 15.00, 16.30; 6, godz. 15.30); Tylko mnie kochaj (4, 5, godz. 18.00; 6, godz. 17.15); King Kong (4, 5, godz. 11.45, 19.45; 6, godz. 11.45, 19.00); Książczyzna na ziarnku grochu (6, godz. 10.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCE: UKF Ostrava 107.3 m i Trzyniec 105.3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CIERLICKO - STANISLAWICE - Klub Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają na spotkanie 9. 2. o godz. 17.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu.
CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO zaprasza na Bal Towarzystwa w sobotę 11. 2. od godz. 19.00 do Domu Polskiego ŻW. Gra „Nogol Bend“ z Olbrachcic. Miejscówki (250 Kč) do nabycia u p. Marii Legerskiej, tel.: 596 424 041.
WĘDRYNIA - MK PZKO ogłasza, że rozpoczęto przed sprzedaż biletów na Śląskie Ostatki 25. 2. do Czytelni. Bilety do nabycia u pana Fr. Szusićka i pani A. Szusićowej.

W lutym obchodzi Jubileusz Urodzin pani **DANIELA ISTEŁ** z Karwiny. Zdrowia i wszelkiej pomyślności Jubilatce życzą Ania i Kazek. GL-072

Odszedł od nas, lecz ślady Twej pracy i miłości pozostały. Dnia 6 lutego minie 1. rocznica śmierci naszego Kochanego **śp. JERZEGO MOTYKI** z Oldrzychowic. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi. GL-061

W tej ziemi wyrosłem, ta ziemia mnie karmiła, tej ziemi służyłem, w tej ziemi odpocznę. W głębokim smutku pogrążeni zawodniadamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 28 stycznia 2006 zmarł w wieku 42 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Syn, Kuzyn i Kolega **śp. MUDr. ROMAN KASZTURA** zamieszkały w Trzyncu, ul. Śląska 785. Ostatnie pożegnanie z Drogim Zmarłym odbędzie się 6 lutego 2006 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyncu na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. GL-071

▲ Klub Seniora zaprasza na spotkanie 7. 2. o godz. 15.00 do Czytelni.
BLEDOWICE - Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 8. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
▲ MK PZKO zaprasza członków kół obwodu hawierzowskiego na Podwieczorek Ostatkowy 28. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Miejscówki można nabyć w bibliotece w Domu PZKO w poniedziałki i środy w godz. 12-17 oraz u prezesów kół obwodu Hawierzów.
UWAGAI - Spotkanie klubu „S” „Dziupłowice” odbędzie się 12. 2. o godz. 16.00 w Cz. Cieszynie w Dziupli (Hotel Piaśń, wejście od ul. Strzelniczej). Serdecznie zapraszamy wszystkich samotnych do wspólnej zabawy.
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska w Sibicy zaprasza 8. 2. o godz. 17.00 na wernisaż wystawy Jany Kubiszowej „Mowa Ciąła”. Otwarte do 10. 3. w po: 13-17, wt, czw, piątek: 8-12, 13-17.

Lapisy

SUCHA GÓRNA - PSP w Suchej Górnej ogłasza wpisy do klasy pierwszej, które odbędą się 14. 2. w godz. 8-16 w „czerwonym budynku”, do przedszkola 14. 2. i 15. 2. w godz. 8-11 i 14-30-16 w lokalach przedszkola. Serdecznie zapraszamy.
ŁOMNA DOLNA - Dyrekcja zaprasza na zapisy do klasy I 6-7. 2. w godz. 8-15 do budynku szkoły. Prosimy za brać akt urodzenia dziecka i dowód osobisty.

Pielgrzymki

CZ. CIESZYN - Parafia pw. NSP w Alejach zaprasza wszystkich zainteresowanych na pielgrzymki: 2-11. 6. Włochy „Śladami Świętych”; 22-27. 7. XVI Piesza Pielgrzymka Zaolzie - Jasna Góra; 26-27. 7. IV Pielgrzymka Rowerowa Zaolzie - Jasna Góra; 27-28. 7. XIV Pielgrzymka Autokarowa Zaolzie - Jasna Góra (w drugim dniu w programie - Kalwaria Zebrzydowska); 9. 9. IV Piesza Pielgrzymka z Cz. Cieszyna do Frydka. Informacje i zgłoszenia: Jadwiga Franek, tel.: 558 711 188, 731 707 132.

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Duża galeria: do 5. 2. wystawa or-

ganizowana przy współpracy z galerią i salą aukcyjną „Młavin” pt. „Czeski i świątobliwy surrealizm”. Otwarte po-pt: 9-15 po ogłoszeniu na portierni TC.
▲ **BIALA GALERIA:** do 26. 2. wystawa fotografii Fotoklubu Jabłonek. Otwarte po-pt: 9-15 po ogłoszeniu na portierni TC.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.
▲ do 28. 5. wystawa „Pieśni wydane na świat”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 4. historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariański 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICIEJ, Hawierzów Żywocice: do 15. 10. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskiem”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
INTERKLUB, rynek Masaryka 10, Karwina: do 2. 4. wystawa historyczna „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
SALA MĀNESA, Dom Kultury, Karwina: do 10. 2. wystawa Jolanty Kubicy „Prawdziwe - nie - prawdziwe I, II” - fotografia artystyczna. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-13.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 24. 3. wystawa „Autografy w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej od XVI do XX w.”. Otwarte po, wt, śr, pt: 8-18, so: 9-15.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 maja 11, Bielsko-Biała: do 5. 3. wystawa „Młódź - identyfikacja” Młoda Sztuka z Łodzi. Otwarte wt-nie: 10-18.
▲ do 5. 3. wystawa „Co robi łączniczka”. Otwarte wt-nie: 10-18.
ŚLĄSKI ZAMEK SZUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Zamkowa 3, Cieszyn: do 12. 2. wystawa ceramiką unikatową Małgorzaty Krentowicz. Otwarte wt-nie: 10-17.

MISIE WCALE NIE MARZĄ O ZIMOWEJ DRZEMCE

Zima w zoo

Mieszkańcy zoo na zimno i szybko nadchodzący zmrok reagują jak ludzie. Najchętniej przebywają w swoich ciepłych bokсах. Jedynie w bezwietrzne i słoneczne dni dają się namówić na spacer. Jednak niektóre już po kilku minutach przebywania na świeżym powietrzu ustawiają się przy wejściu do ogrzewanego pomieszczenia, dając tym samym swoim opiekunom znak, że najwyższa pora na zakończenie zimowych przechadzek. - Wyjątek stanowią drapieżniki. Te chociaż biegają po otwartych biegiach i tarzają się w śniegu. Grube futro chroni je przed mrozem - mówi rzeczniczka zoo, Stanisław Derlich.

Podczas gdy niektóre zwierzęta można zimową porą zobaczyć tylko w ocieplanych pawilonach, drapieżniki uwielbiają śnieg.

W ostrawskim ogrodzie zoologicznym żadne zwierzę nie hibernuje, czyli nie zapada w zimowy sen. Misie, co prawda, dużo częściej niż w lecie zapadają w kilkudniowe drzemki, ale kilkumiesięczny sen nie wchodzi w rachubę. Jedynie koty, leniwe z natury mogą na dobre spać nawet 18 godzin. Jednak dla nich pora roku nie ma znaczenia. Po prostu lubią spać. Całkiem przeciwnie - żyrafy. Te zadowolą 10-minutowy wypoczynek.

Zimą największym nieprzyjemnie-kiem zwierząt w zoo jest woda. - Opiekunowie wynajdują im wiele różne zajęcia, żeby się nie pogrążyły w totalnej beczynności. Trzeba latwinę życia jakoś ukrócić - twierdzi Derlich. - Mamy lemurkiem, które w nocy pająk owady, wypuszcza się świeższe ze specjalnej dmuchawy, gępardom zawieszają się w klatce pokarm na linie i puszcza w ruch, jak na kolejce linowej, a słoniom zawieszają się gałki na specjalnej, elastycznej kładce. Największym „zimowym problemem” są jednak choroby, na które zapadają najczęściej naczelnie. Kiedy małpy nie mają apetytu, są osowiałe i leniwe snują się z kąta w kąt, a z ich nosów sączy się bezbarwna wydzielina - to znak, że zimowe przeziębienie nie ominęło naszego ogrodu.

Zimą zwierzęta są inaczej karmione niż latem. Zamiast zielonki dostają pasze wysokobiałkowe i siano. Ich pożywienie musi być teraz bardzo urozmaicone i bogate w mikroelementy i witaminy. Każde mieszkające w zoo zwierzę ma dokładnie ustawiony na pory jedzenia zegar biologiczny. Szczególnie słońce nie znoszą, gdy posiłek nie jest im podany na czas.

Chociaż zima, warto spędzić w zoo kilka godzin. Na przykład wykorzystując zimowe ferie. Do atrakcji, które przygotowali dla zwiedzających pracownicy zoo, należy publiczne karmienie słońi uzupełnione ciekawym komentarzem opiekunów (codziennie o godz. 16.00) oraz zwiedzanie ogrodu na nartach (przedtem trzeba jednak umówić się telefonicznie). W lutym ogród otwarty jest codziennie w godzinach 9-17 (kasy zamykane są godzinę wcześniej). Bilet wstępu dla dorosłych kosztuje 60, dla dzieci 40 Kč. Warto wiedzieć, że w ostrawskim ogrodzie żyje ponad 1300 zwierząt 253 gatunków. (wak)

FORTISSIMO
zatrudni
**PRACOWNIKA
DO SPRAW ADMINISTRACJI**

Wymagany:

- ✓ wykształcenie średnie lub wyższe
- ✓ znajomość problematyki bankowej
- ✓ umiejętność obsługi PC (MS Office)
- ✓ znajomość języka polskiego w słowie i piśmie.

Oferujemy:

- ✓ ciekawą pracę
- ✓ odpowiednie wynagrodzenie

Miejsce zatrudnienia: Trzyniec
Termin podjęcia pracy: marzec 2006

Zgłoszenia wraz z życiorysem fachowym prosimy nadsyłać do końca lutego br. pod adresem:
Fortissimo, spol. s r.o.,
Lidická 1264, 739 61 Trzyniec
Tel. 558 335 000, e-mail: info@devizy.cz

Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji „Stara zehyčka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

1 660 000,- Kč	790 000,- Kč	1 590 000,- Kč
2 100 000,- Kč	990 000,- Kč	890 000,- Kč
2 100 000,- Kč	1 300 000,- Kč	890 000,- Kč

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnickej 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatry PM, Biblioteki w Karwinie Frysztaec (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

»Elementarz księdza Twardowskiego – dla najmłodszego, średniaka i starszego«

Wyd. „Wydawnictwo Literackie”. Elementarz Księdza Twardowskiego – pełen ciepła i humoru przewodnik, skupiony wokół cyklu życia. Przybliżający przy tym postać samego Autora. Lektura Elementarza może być pomocą w poszukiwaniu odpowiedzi na najważniejsze pytania. W książce znalazły się teksty dotychczas nie publikowane – fragmenty wystąpień, homilii, rozmów i anegdot ze spotkań autorskich, jak również wiersze i teksty zebrane za publikacji czasopiśmiennych i książkowych. Teksty zostały ułożone wokół tematów: dzieciństwo, dojrzwienie, młodość, doświadczenie, lęk, wiara, miłość, rodzina, kapłaństwo, przemijanie. Jest to pełen humoru i ciepła przewodnik po życiu, z przesłaniem na przyszłość.

»Lamigłówki przedszkolaka. Część 1.«

Wyd. „Aksjomat”. „Lamigłówki przedszkolaka” to doskonały sposób na kształcenie spędzanie wolnego czasu, to prawdziwa gratka dla wszystkich miłośników lamigłówek i test sprawdzania własnych umiejętności. Na 32 stronach książeczki znajdziemy m.in. labirynty, łączenia punktów, porównywanie elementów, zadania na spostrzegawczość i łatwe krzyżówki. Różnorodność zadań pozwala wybrać dla siebie to, czego szukaliśmy: każdy przedszkolak znajdzie tu, coś dla siebie. To propozycja nowoczesnego kształcenia dziecka: zabawy z lamigłówkami wyrabiają umiejętność logicznego myślenia, poszerzają wiedzę o świecie, ćwiczą sprawności manualne. Zestaw zadań dla każdego przedszkolaka: do nauki i do zabawy.

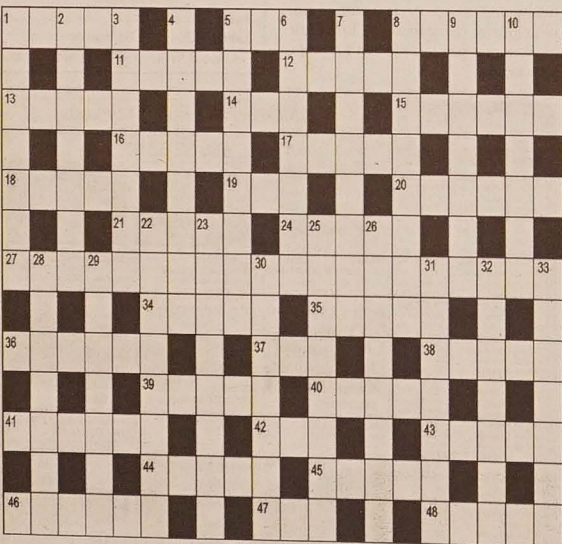
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Czapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Pozio: 1. lasu wycianianie 5. podwyższone a 8. glina z sieczką na stropie 11. do Łucji w „Zwadach miłosnych” Moliera się zalecał 12. siatka na obręczy do wyjmowania ryb 13. namiastka 14. hiszpańska gubernantka 15. stymulant 16. Kozą z Pacanowa 17. Jakąż artystą w nim zginął! 18. we Francji nad rzeką Corzeze. 19. „... amandi” Owidiusza 20. - w Hiszpanii leży 21. do burzenia murów służył 24. na Morzu Spokojnym wylądował 27. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Film Bernarda Bertolucciego) 34. podziemny w centrum 35. w Nigerii leży 36. „cesarski” styl 37. akcent metryczny 38. swojski grill 39. w Chinach leży 40. nie może żyć bez tlenu 41. nawet w Meksyku Stalin go dorwał 42. troyli 43. guziki zastąpił 44. pień do tartaku

przygotowany 45. niekastrowany koń 46. rodzi się w sejmie 47. kwaśna zupa 48. miasto Kolumbia.

Pionowo: 1. świder 2. szybki w działaniu 3. Godota wymyślił 4. Chrystusowe wzgórze 5. piękna uczestniczka łowów kaledońskich 6. park etnograficzny 7. jako przyprawa do mięs i sosów używany 8. pierwszy w senacie w Rzymie 9. dom publiczny za czasów Nerona 10. umiejętność prowadzenia statków latających 22. „Jofrey’a” posłużyła 23. lotnisko naszych pradziadków 25. propagator 26. tam król zwierząt w ZOO mieszka 28. Pete niedawno na kortach panujący 29. lotnictwo 30. spekulacja na giełdzie różnicę kursów wykorzystująca 31. nad Aare leży 32. dwudziesty w alfabecie 33. do naprawiania. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 28 stycznia

Pozio: 1. METANOL 5. TRÓJA 8. PANTEON 12. ITR 13. DAR 14. ZAWILEC 15. ELTRA 16. ZYNDRAM 17. YAM 18. MAY 19. KOMPAKT 23. ASTMA 26. KRUPSKA 30. LAS 31. ONA 32. CŁO 33. SZAMPON 34. GLINA 36. ABRAHAM 37. STER 39. REDA 41. TOMASZ 44. DEPOZYT 47. KWESTA 51. PSYCHOLOG 53. ABCADLO 54. KIL 55. LIBERTYN 56. ANO 58. GAG 59. PRZEMOC 63. LOARA 64. ACHERON 68. CZAS 69. BRWI 70. SCHOWEK 72. EKIER 73. ATENEUM 76. NAOS 77. TARN 78. OPTY 79. ALPY. **Pionowo:** 1. MUZYK 2. TUWIM 3. NULKA 4. LICYTANT 5. TREMA 6. OSTATNI MOHIKANIN 7. ADAMA 8. PRZYKŁAD 9. NANDU 10. EUROS 11. NIMFA 20. OCZKO 21. PAMPA 22. KŁOSZ 24. SOL 25. MŁAZ 28. PEACE 29. KWANT 34. GREY 35. ARYL 38. EDSON 40. ETOLA 41. TRAMP 42. MIECZ 43. SPAZM 45. PCK 46. ZOL 48. WIECH 49. SATYR 50. AGNON 51. PŁACZKA 52. GIGAWAT 57. OLSEN 58. GABRO 60. RACA 61. ETOS 62. OCET 65. CITY 66. ETNA 67. OKUP 70. SN 71. HO 74. EL 75. MY.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka pt. „Encyklopedia - Polska historia”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 10. 2. 2006 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 28. 1. otrzymuje Wanda Teofilowa - Bystrzyca. Nagroda do odebrania w redakcji.

Putera na testach w Hamburgu

W sobotę 11 lutego wznowione zostaną rozgrywki w ekstraklidze piłkarzy ręcznych. Po 16 kolejkach w tabeli prowadzi Banik Karwina, który wyprzedza o pięć punktów Zubrzy. Pomiedzy tymi zespołami z największym prawdopodobieństwem rozstrzygnie się walka o mistrzowski tytuł. Karwiniacy zapowiadają, że są dobrze przygotowani do kluczowych momentów sezonu, ale wiele wskazuje na to, że w wiosennej fazie rozgrywek stracą bramkarza Miloša Putera.

Według naszych informacji Putera po jutrze udaje się na testy do bundesligowego Hamburgu. Dla ciekawostki, w Niemczech występuje z powodzeniem inna trójka byłych karwiniackich zawodników - bramkarze Martin Ga-

lia, Jan Novák i Miloš Slabý. Karwiniacy w meczach sparingowych testowali serbskiego obrotowego Veljko Indjića oraz Mirosława Rachača - młodzieżowego reprezentanta RC, wychowanka trzebońskiego szczypiornika. Obaj

pokazali się w korzystnym świetle i powinni być wzmocnieniem dla zespołu. Z zespołem Banika nie trenował Martin Prachař, który tak sobie nowego pracodawcę. Nieoficjalnie mówi się o tym, że podobnie Prachařa do treningów nie było na profesjonalne.

W bieżącym tygodniu szczypiornicy Banika praktycznie nie schodzą z parkietu. W ostatnich meczach Karwina spisywała się ze szczególnym szczęściem. Podopieczni trenera Jiřeĝo Kehrta zremisowali 33:33 i w gr 28:35 drużynie VIVE Klecva, ale lepiej radził sobie Banik w konfrontacji ze słowackim Tatraniem Preszov, w grywając u siebie dwa z trzech spotęgów (w środę 29:23, w czwartek 30:28 w piątek 25:28). - We wczorajszym meczu nie zagrałiśmy w najsilniejszej składzie, zabrakło Horáka, Soboláka i ěinza - powiedział „GL” sekretarz Banika Karwina Radim Hansel. JANUSZ BITTNER

X EDYCJA „BESKIDZKIEJ NARTY”

Zaolziacy na podium

Tradycyjny konkurs narciarski w biegach i zjazdach pn. „Beskidzkiej narty” odbył się po raz dziesiąty w ub środę i czwartek. Zawody, w których na starcie stanęli uczniowie szkół podstawowych, a m.in. z polskich szkół w Bystrzycy, Wędrzynie, Jablonkowa, Mostów koło Jablonkowa i Bukowca przebiegły w Nydku (biegi) i Mostach koło Jablonkowa (slalom gigant). Ich organizatorem był odpowiednio Stowarzyszenie Gmin Regionu Jablonkowskiego, Dom Dzieci i Młodzieży w Jablonkowie, czeska szkoła podstawowa w Nydku oraz TJ „Sokół” w Jablonkowie.

Reprezentacje polskich szkół podstawowych zdominowały czołowe miejsca w biegach - w rozgrywkach dziewcząt w pierwszej kategorii (1-3 klasa) Karolina Teofil z Mostów koło Jablonkowa zajęła drugie miejsce a Ewa Szotkowska z Jablonkowa trzecie. W kategorii II (4-5 klasa) - Dominika Bieleś z Bystrzycy zajęła pierwsze miejsce, Justyna Jachymkova z Bukowca - drugie, a Caroline Sikora z Bystrzycy trzecie miejsce. W kategorii III (klasa 6-7) - drugie miejsce zajęła Aneta Kluz z Jablonkowa, a trzecie Jolana Mazur z Bystrzycy. W kategorii IV (8-9 klasa) - Magdalena Kluz z Mostów uplasowała się na pierwszym miejscu, zaś Lucyna Konderla z Bystrzycy na trzecim. W rozgrywkach chłopców w biegach w kategorii I (1-3 klasa) - na czołowie uplasował się David Bieleś z Bystrzycy oraz Filip Żogata z Bukowca. W kategorii II (4-5 klasa) najlepiej pojechał Jakub Wróblewski z Mostów koło Jablonkowa, w kategorii III (6-7 klasa) Dominik Hóta z Bystrzycy zajęł pierwsze miejsce. Jak poinformowali „GL” organizatorzy w konkurencji brało udział 100 uczniów.

Wszyscy był Adam Martynek a drugi Tomasz Kantor (z PSP w Bystrzycy), trzecie miejsce zajął Tadeusz Łakota z Wędrzyna. W kategorii III dziewcząt (4-5 klasa) zwyciężyła Daniela Ćmiel z Milikowa a zaraz za nią uplasowała się Aneta Stryja z Bystrzycy. W kategorii IV - chłopców w tym samym wieku czołowe miejsca wywalczyli Michał Staszowski z Milikowa, Marek Byrtus z Mostów koło Jablonkowa oraz Cyhan Partik również z Milikowa. W kategorii V - dziewcząt (6-7 klasa) najlepsze okazały się Zaolziacki - Olga Kluz z Mostów koło Jablonkowa, Natalia Tacina z Jablonkowa oraz Ewa Farna z Wędrzyna. W kategorii VI - chłopców w tym samym wieku zwyciężył Paweł Pysko z Bystrzycy, a trzecią pozycję zajął Filip Novotný z Jablonkowa. W najwyższej kategorii dziewcząt - VII (8-9 klasa) drugie miejsce zajęła Teresa Kluz z Mostów Koło Jablonkowa. Zaś w najwyższej kategorii chłopców - drugie miejsce zdobył Marek Bajusz z Bystrzycy. (mro)

Nasza oferta

- **HOKEJ NA LODZIE** - Ekstraliga Trzrzyniec - Pilzno (dziś, 17.00 - 19.00)
- **EKSTRALIGA FLORBALLISTÓW** Trzrzyniec - Liberec (dziś, 18.00)
- **PILKARSKI TURNIEJ W BRACHCICACH**, dziś: Strawa - L. Piotrowice (8.30), FK Hawicice - MKF Karwina (10.15), B. Olawa - S. Orłowa (12.00), Dzierżonice - V. Hazlach (13.45), PŁAN SKI TURNIEJ W TRZYNCULI, w Bystrzycy - Gnojnik (8.30), Nysa - Niebory (10.30), Gródek - Miliń (12.30), Trzrzyniec (jun.) - Olsztyn (14.30).
- **PILKARSKI SPARING**: Płan Trzrzyniec - Spartak Jablonków (w godz. 13.00 przy ul. Leśnej).

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Orły w playoffs

I LIGA
■ **HC HAWIERZÓW - DUKLA JIH-LAWA 2:1 (2:0, 0:0, 0:1)**. Bramki: 11. i 13. Brynecký - 54. Rytanek. Sędzią Hradil. Kary 5:5, wykorzystane 0:1. Widzów 1313.
Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 93, 2. Ml. Bolesław 80, 3. K. Brno 80, 4. Jihlawa 75, 5. Hawierzów 74 pkt. **DZIS!** Chomutów - Hawierzów (17.30).
II LIGA
Plan minimum w Orłowej został spełniony. Drużyna Pavla Leksovskiego po zwycięstwie 6:4 nad Hodoninem awansowała do playoffs i w jutrzejszym ostatnim meczu fazy zasadniczej na lodzie Szumperku orłowianie mogą grać na względnie luzie. Wszystko wskazuje na to, że jeżeli Orły obronią w niedzielę piątą pozycję

w tabeli, w playoffs trafią na Blazę - Nie chcemy kalkulować, ale Blazę to rzeczywiście jeden z trudniejszych rywali - powiedział „GL” trener Orłów Pavel Leksovský. Jedno jest pewne, Orłowa w 1. rundzie playoffs zagra z największym faworytem grywek, liderem Technika Brno.
■ **HC ORŁOWA - HODONIN 6:4** 1:2, 3:1). Bramki: 48. i 59. Tomáš 11 Dřimal, 19. Dořák, 35. Gregor 56. **Thuzczik - 38. i 50. Baneš, Matušek, 24. Šimeček.**

Co słychać?

■ **FC DUBNICA - FUTBOL NIEC 1:1 (0:0)**. Bramki w spotkaniu strzelali: Hupka (samobój), Szmalc.

25 LUTEGO - BIAŁY RAJD 2006

Zapraszamy do wspólnej zabawy

Przygotowania do Białego Rajdu 2006, który odbędzie się 25 lutego na terenie ośrodka wypoczynkowego „Pascieczki” w Koszarzyskach, są już w pełnym toku. Czy będzie on jedną z największych i najbardziej znamiennych imprez zimowych na naszym terenie? To zależy wyłącznie od uczestników - uczniów, ich rodziców i sympatyków szkół podstawowych.

Organizatorzy robią wszystko, by do wspólnej zabawy turystyczno-kulinarno-zrecreacyjnej na śniegu włączyła się jak największa liczba osób. Konkurs Białego Rajdu prowadzony będzie w dwu kategoriach - szkół pełnych i małoskolowych. Do klasyfikacji konkursu wliczane będą punkty uzyskane w czterech dyscyplinach: kulinarnej, rzeźbie śniegowej i drużynowym turnieju, sprawności, czyli w ubiegłym roku przecinaną piłą kłody i rzucano śnieżkami do celu.

Turyści i narciarze mogą wybierać jedną z siedmiu wynaczonych tras różnego stopnia trudności. Tras nr 4, 5 i 6 jak poinformowali nas organizatorzy Białego Rajdu, w tym roku w ramach konkurencji kulinarnej mają być przy-

gotowywane dania z kapusty. Gorącą herbatę i posiłek zapewnią każdy uczestnik; wyróżniający się w poszczególnych dyscyplinach zawodnicy otrzymają drobne nagrody. Zwycięzcy uhonorowani zostaną nie tylko dyplomami, medalami, ale również upominkami i nagrodami rzeczowymi. W ręce ekipy szkolnej, która w klasycznej szkolnej uzyska najwięcej punktów, trafi Puchar Przewodnika im. Józefa Wantuly.

Termin zgłoszeń ekip szkolnych z podaniem dokładnej liczby uczestników - z podziałem na trasy oraz wypełnioną deklaracją udziału w pozostałych trzech dyscyplinach - mija z dniem 20 bm. Zgłaszacze należy korespondencją - Klub Kultury, 1 Maja 493, 739 61 Trzrzyniec, tel. 558 326 105 lub (najlepiej!) e-mail: klubkultury@poczta.onet.pl, www.klubkultury.cz. Regulamin Białego Rajdu organizatorzy udostępnią do wszystkich szkół już dwa tygodnie temu. Można go także ponownie pod powyższym adresem. Karty uczestniczący należy podejść w biurze KK (tel. 558 330 000, 602 709 997) dnia 23 bm. (w godz. 8-16). Również trzeba uiścić opłatę startową w wysokości 30 Kč za osobę uczestnika.